

Årsrapport

2019

Socialtilsyn Syd

Socialtils

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A · 5750 Ringe · 72 53 19 00

socialtilsynsyd@fmk.dk

www.socialtilsynsyd.dk

Marts 2020

Oplag: 3.000 stk.

Indhold

Forord: Altid spændende udfordringer i Socialtilsyn Syd	4
<i>Af tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen</i>	
Langt overvejende støtter tilbud borgerne ift. valgdeltagelse	8
Store Dannesbo: Succesfuld valgeftermiddag – og også rum for forbedring	10
Dilemma: Hvad med borgere med udviklingshæmning og supplerende funktionsnedsættelser	13
Jernstøberiet: Fremadrettet skal vi have ledelsesmæssigt fokus på valgene	14
Kvaliteten holder - også med mere fintmaskede tilsynsbesøg	16
Socialtilsyn Syd sætter fokus på aktuel praksis – og en mulig, fremtidig undskyldning	18
Hvordan vil fremtidens undskyldning(er) se ud	20
Plejefamilier: Ny godkendelsesproces løfter i forvejen høj kvalitet	24
Mentaliseringsinterviewet fik brikkene til at falde på plads	28
Mentalisering – et nyt ord men ikke ny praksis for Kruså-familie ..	30
Nye redskaber gode – også når det ender med et nej	33
Plejefamilier: Nye kategorier giver flere ansøgninger om ændringer	34
Kategorien 'almen' svarer jo ikke til jeres børn	36
Antallet af magtanvendelser steg markant i 2019 ...	38
Socialtilsyn Syds rolle i forbindelse med magtanvendelser	40
Gråzonen mellem lovlig magtanvendelse og strafbar vold.	43
Fordelene ved kvitteringsskrivelser er åbenlyse	44
Kompetenceudvikling i Socialtilsyn Syd tager fart	46
Opmærksomhed på professionel dømmekraft øger fleksibiliteten i tilsynet	48
Socialtilsyn Syd – fortalt i tal	50
Socialtilsyn Syd – indtægter i 2019	55
STS+ – Vi kan mere, end vi skal	56

Altid spændende udfordringer i Socialtilsyn Syd

En statsministers 'undskyld' satte i 2019 gang i tankerne hos en socialtilsynschef. Det samme gjorde Socialtilsyn Syds fokus på magtanvendelser, der for alvor fik indberetningerne til at stige. Plejefamilieområdet fik nye kategorier og ny godkendelsesproces. Og luppen blev for første gang sat på afholdelse af valg.

Af tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen

Det bliver aldrig kedeligt at være chef for Socialtilsyn Syd. Heldigvis. 2019 bød – i lighed med de tidligere fem år i socialtilsynenes historie – på en række spændende og fagligt udfordrende problemstillinger. Nogle af dem kom af sig selv. Fx trådte ny lovgivning i kraft på familieplejeområdet den 1. juli, der medførte ændringer i vores arbejdsgange og begreber. Andre er vi selv "skyld" i. I Socialtilsyn Syd er vi hele tiden under udvikling og føler en pligt til at bruge vores socialtilsynsfaglige platform til at undersøge, analysere og kommentere på det, der sker både i vores egen verden og i verden omkring os.

Samtidig er det vigtigt at huske, at Socialtilsyn Syd i sin kerneopgave – at godkende og føre tilsyn med plejefamilier og sociale tilbud – år for år står stærkere og mere ensartet i sin vurdering af kvaliteten. Således også i 2019, hvor vi ved udgangen af året også kan konstatere, at antallet af gennemførte tilsynsbesøg – anmeldte, uanmeldte og på skæve tidspunkter – er steget.

Tanker om et 'undskyld'

Den 13. august 2019 sagde statsminister Mette Frederiksen undskyld til dem, der i 1960'erne og 1970'erne voksede op på børnehjem som Godhavn og dér blev udsat for ulovlig misrøgt og mishandling. "I vores tid blev der begået alvorlige svigt af og overgreb på børn i samfundets

varetægt. Det skete i en tid, hvor staten var ansvarlig for tilsynet," sagde statsministeren blandt andet.

For mig som chef for et af nutidens fem socialtilsyn satte disse ord gang i en masse tanker. Nogle af dem udkrystalliserede sig i en hel stime af spørgsmål: Vil en statsminister om 50 år stå og undskylde for ting, der er begået, mens jeg har været socialtilsynschef? Hvilke ting ville det i givet fald være? Er der nogle af tingene, vi som samfund allerede nu bør kunne sætte luppen på og få ryddet op i? Eller er vi i nutiden bare altid sagesløse i forhold til de måske lidt (for) hurtige domme, som fremtidens fagfolk og politikere vil fælde over vores praksis, fordi de dels har deres egne værdier og dels vil have meget begrænset indsigt i de vilkår, som vi i nutiden forvalter vores ansvar ud fra?

Uanset hvad er min holdning, at man bør gøre sig umage på sin egen vagt og være klar til at møde borgernes, deres pårørendes og efterkommeres dom – og naturligvis også hvad historikere med forskellige fagområder vil kunne grave frem. Men vi skylder borgerne allerede nu at gøre, hvad vi kan for selv at søge efter de blinde pletter eller vinkler, som der utvivlsomt er i vores faglige praksis.

Alle disse overvejelser og mange flere har ført til to ting. Dels har vi gennemført to rundbords-samtaler med repræsentanter for organisationer og sociale tilbud, hvor vi har stillet spørgsmålet: Hvilke forhold for vores allermost udsatte borgere på landets børne-, unge- og voksentilbud vil en statsminister om 50 år muligvis stå og undskylde? Og: Kan vi overhovedet få øje på de blinde pletter eller vinkler, som vi i sagens natur er blinde over for? Rundbordssamtalerne – og kapitlet i årsrapporten om disse – har slået temaet an. Men langt fra udtømt det. Derfor vil Socialtilsyn Syds årskonference den 30. april have samme emne. Jeg håber, vi ses der.

Magtanvendelser – og hvor står Socialtilsyn Syd

Socialtilsyn Syd har fra midten af 2018 – og videre gennem 2019 – gjort tilbud med borgere, hvor der er hjemmel til magtanvendelser, opmærksom på, at disse magtanvendelser skal indberettes. Og indberettes korrekt. Det er ét aspekt af magtanvendelserne, som man kan læse mere om i årsrapporten. Et andet aspekt, som vi også behandler i denne rapport, er noget,

som nok er blevet meget tydeligt det seneste år. Nemlig at der er forskellige positioner hos de forskellige aktører, der er involverede i forståelsen af og håndteringen af magtanvendelserne.

I Socialtilsyn Syd er vi indimellem i dialog med tilbud om, hvad der er en magtanvendelse – og hvad der ikke er. Samtidig er vi af den opfattelse, at vores rolle som socialtilsyn alene er at forholde os til de faglige/pædagogiske overvejelser og perspektiver ved magtanvendelserne. Om en magtanvendelse skal have et juridisk efterspil, overlader vi i Socialtilsyn Syd som udgangspunkt til samspillet mellem borgeren og evt. pårørende, tilbuddet og handlekommunen.

Ændringer på familieplejeområdet

Under overskriften ”Mere kvalitet i plejefamilier” trådte en række ændringer i kraft på familieplejeområdet den 1. juli 2019. Den ene handlede om, hvordan man inddeler og beskriver de forskellige kategorier af plejefamilier. Lovgiver gav de fem socialtilsyn et år til at gennemføre omkategoriseringen af hver vores bestand af plejefamilier. I

Socialtilsyn Syd valgte vi at gennemføre omkategoriseringen ”over natten”, så alle plejefamilier i august fik et brev om, hvilken familieplejetype de nu tilhørte. Det var der flere årsager til. Den helt simple var, at der ingen grund var til at lade være! Lovgiver havde givet os umisforståelige retningslinjer for, hvordan omkategoriseringen skulle foregå – så hvorfor vente? Den anden var, at det for både plejefamilier og tilsynskonsulenter ville give en masse praktisk bøvvl at skulle operere med to forskellige kategoriseringer i et helt år. Den administrative omkategorisering er foregået stort set smertefrit – hvilket man kan læse mere om i kapitlet om processen.

Den anden ændring var en ny godkendelsesproces for plejefamilier. Meget af det, der nu er blevet

et lovkrav, var allerede praksis i Socialtilsyn Syd. Et nyt begreb – mentaliseringsressourcer – er kommet til, og en undersøgelse blandt vores tilsynskonsulenter viser, at det er et redskab, de tager godt imod. I det hele taget vil jeg gerne her benytte lejligheden til at kvittere positivt for, at (også) lovgiver har øjne på at hæve kvaliteten hos landets plejefamilier.

Tilbud og valg

2019 bød på valg til både Folketinget og Europaparlamentet. For første gang stillede Socialtilsyn Syd sig spørgsmålet, hvordan tilbud med de allermost udsatte borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser og misbrug håndterede dette, jf. kvalitetsmodellens temaer ”Selvstændighed og relationer“ og ”Sundhed

og trivsel“. Blev disse borgere reelt hjulpet til at kunne tage stilling og deltage i valget, hvis de ønskede det? Både en miniundersøgelse blandt 15 tilbud og efterfølgende interviews med lederne viste, at mange tilbud håndterer denne demokratiske rettighed ansvarligt og socialfagligt ordentligt. Men der er også tilbud med så svage borgere, at opgaven synes meningsløs – og hvor tilbuddene måske af den grund ikke reelt forholder sig til opgaven. Det handler et af årsrapportens kapitler om.

Vi står stærkere og stærkere

Samtidig med, at 2019 bød på både selvpålagte og udefrakommende udfordringer, er der som tilsynschef også grund til at glæde sig over, at

Socialtilsyn Syd år for år står stærkere i sin kerneopgave – at godkende og føre tilsyn med plejefamilier og tilbud. I 2019 blev tilsynsarbejdet blandt vores godt 60 dygtige tilsynskonsulenter endnu mere ensartet, og vi udførte endnu flere tilsynsbesøg – også på skæve tidspunkter.

Alt i alt blev 2019 endnu et godt år i Socialtilsyn Syd. Det, håber vi, afspejler sig i denne årsrapport, som vi hermed sender ud i verden.

Venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen

Langt overvejende støtter tilbud borgerne ift. valgdeltagelse

Socialtilsyn Syd undersøgte efter de to valg i 2019, hvordan 15 botilbud understøttede borgernes valgdeltagelse. Langt overvejende gjorde tilbuddene det godt, konkluderer tilsynet – men på nogle tilbud med meget udsatte borgere er dilemmaerne åbenlyse.

At stemme til et europaparlamentsvalg eller et folketingsvalg er en demokratisk ret, som alle myndige borgere skal have mulighed for at udøve. Men har de det, hvis de er udsatte borgere med misbrug og/eller fysiske og psykiske handicaps og bor på et af landets botilbud? Det satte Socialtilsyn Syd sig for at undersøge i forlængelse af kvalitetsmodellens tema 2 (selvstændigt voksenliv og involvering i det omkringliggende lokal- og civilsamfund) og tema 4 (borgernes medinddragelse samt selv- og medbestemmelse vedrørende beslutninger om dem selv).

15 tilfældigt udvalgte botilbud blev bedt om at svare på en række spørgsmål fra deres tilsynskonsulenter om, hvad de gjorde op til og under valgene for at sikre, at borgerne fik mulighed for at udøve deres demokratiske ret. Holdt tilbuddene fx valginformationsmøder, drøftede de valgene individuelt med borgerne, og blev der arrangeret fælles transport til valgstederne?

De 15 botilbud bestod af fem tilbud med borgere over 30 år med fysiske og/eller psykiske handicaps, fem tilbud med førstegangsvælgende borgere med fysiske og/eller psykiske handicaps og fem tilbud med borgere med misbrug.

Stor variation i måden

I forlængelse af spørgeskemaet har tilsynskonsulenterne talt mere uddybende og nysgerrigt med de 15 tilbud om, hvad de op til valgene har gjort for at støtte borgerne. Her har de haft fokus

på kriterium 2 og 4 om sociale kompetencer, selvstændighed samt selv- og medbestemmelse.

Besvareelserne af spørgeskemaet viser helt overordnet, at langt de fleste tilbud aktivt forsøgte at informere borgerne om valgene og forsøgte at støtte dem i at udøve deres demokratiske ret til at stemme. De uddybende samtaler om kriterierne afdækkede, at der var stor variation i, hvordan tilbuddene tilrettelagde deres støtte, og hvad målgruppen overhovedet forstod og magtede.

– Alle tilbud har forholdt sig til valgene på den ene eller den anden måde og på det ene eller det andet niveau. Det afspejler meget godt, at vores tilbud er meget forskellige. Samtidig kan vi se, at der har været mere fokus på folketingsvalget end på EU-valget. Men det betragter vi også som naturligt, fordi folketingsvalget fylder mere i debatten herhjemme og dermed er lettere at forklare og engagere sig i, også for udsatte borgere, siger tilsynskonsulent på tilbudsområdet, Dorthe Vinggaard Jespersen.

Samtalerne med tilsynskonsulenterne viser også, at dilemmaerne på nogle tilbud er åbenlyse. På et stort botilbud med borgere med udviklingshæmning, alvorlige funktionsnedsættelser og en udviklingsalder på tre måneder til fem år gav tilbudsledelsen udtryk for, at det ingen mening ville give at tale med borgerne om valget. Og at praksis var, at det blev op til pårørende og værger at forholde sig til de udsendte valgkort.

Det eneste område, hvor der ikke var variation i, hvordan tilbuddene svarede, var ved spørgsmålet: Har tilbuddet sikret, at det er borgerens stemme og ikke pædagogens stemme, der afgives i borgerens navn? Her har alle tilbud helt entydigt svaret ja. Hvilket selvfølgelig har givet anledning til refleksioner i tilsynet.

– Vi ved jo, at nogle af borgerne på de her tilbud har svært ved at danne deres egen mening og bliver påvirkede både af familie, naboer og pædagoger. Men hvis pædagogerne har gjort det, som vi håber og tror, så har de støttet neutralt, siger Dorthe Vinggaard Jespersen.

Vejledende og udviklende

I de uddybende samtaler sagde langt de fleste af de 15 tilbud, at de ved kommende valg vil have mere ledelsesmæssigt fokus på støtten til borgerne. Det stemmer meget godt overens med de overvejelser, som spørgeskemaundersøgelsen har affødt i Socialtilsyn Syd. Blandt andet at man ved fremtidige valg vil vurdere, om man skal have tilsynsmæssig opmærksomhed på valget, inden det løber af stablen. En sådan opmærksomhed kan antage mange former – fra et større fokus i tilsynsbesøget til en undersøgelse af, hvad tilbuddene på institutionsplan har tænkt sig at gøre for at understøtte deres borgere.

– På den måde vil vi som tilsyn ikke bare være kontrollerende men også vejledende og udviklende. Ud over de åbenlyse dilemmaer med at støtte så svært udsatte borgere i deres demokratiske ret til at stemme, er det noget af det, vi selv tager med os fra arbejdet med undersøgelsen, siger Dorthe Vinggaard Jespersen.

Succesfuld valgeftermiddag- og også rum for forbedring

Valgeftermiddage på forsorgshjemmet Store Dannesbo uden for Odense er ved at være en tradition. Busser kører i pendulfart på valgdagen. Alligevel kan støtten til borgerne omkring et valg 'fintunes'.

Fakta om Store Dannesbo

69 pladser på selve forsorgshjemmet under SEL § 110 og 12 pladser på Dannesbohus, det alternative plejehjem under § 108. Målgruppen er borgere fra 18–85 år med hjemløshed, stof- og alkoholmisbrug og sociale problemer.

at brevstemme. Ledelsen havde meldt klart ud til de forskellige afdelinger, at disse skulle sørge for, at politikerne ikke bare ”kom rendende”. Og på valgdagene kørte Store Dannesbos egne busser i pendulfart til valgstederne, så alle, der overhovedet ytrede ønske om at stemme, kunne komme til det.

– Derudover er meget af det jo relationsarbejde. Pædagogerne fortæller os, at de har motiveret borgerne og fortalt dem, at de skal have en holdning og en stemme for at kunne brokke sig, siger Søren Jespersen, der efter tyve år i Odense Kommune og et halvt år som leder af værkstedet på Store Dannesbo netop har sat sig i stolen som øverste leder af tilbuddet.

Han suppleres af leder af det alternative plejehjem, Dannesbohus, Grethe Steffensen, der har været på Store Dannesbo i 17 år:

– Vi følger med i nyhederne og taler med borgerne om, hvad der rører sig. Nogle dage kan man få en dialog om det, andre dage ikke. Det er svært at planlægge med vores borgertype, og det er mit indtryk, at mange af dem, der bor på plejehjemmet, aldrig har stemt, siger hun.

Maler bare et stort kryds

Valgeftermiddagen om folketingsvalget var en stor succes, siger de. Alle partier, der var repræsenteret i byrådet i Odense, (minus Venstre) deltog. Der kom omkring 12 borgere plus personale og hørte debatten. Et par af borgerne stillede selv spørgsmål: om stofindtagelsesrum,

Mange ting spillede godt sammen op til de to valg i foråret 2019 på Store Dannesbo, et midlertidigt botilbud efter § 110 med 69 pladser og et alternativt plejehjem efter § 108 med 12 pladser. Især når man tager målgruppen i betragtning – mennesker med hjemløshed, misbrug og sociale problemer i rygsækken.

Der blev – for anden gang ved et folketingsvalg – afholdt en valgeftermiddag for beboere og personale. Der blev afholdt et informationsmøde på tilbuddet, hvor en repræsentant fra Odense Kommune fortalte interesserede borgere, hvordan man brevstemmer – og der var lejlighed til

opholdstilladelser og nedskæringer på hjemløseområdet. Bagefter blev politikerne hængende og tog imod forslag fra borgerne.

– Flere af de borgere, der mødte op, havde aldrig stemt til et folketingsvalg før. Men det var mit indtryk, at de, der var i lokalet, var optaget af det, og jeg ser det som, at der er et større fokus på valgene i dag end tidligere hos beboerne, siger Søren Jespersen.

Vores samtale om valget sætter gang i en række overvejelser hos ledelsen. For eksempel, at man ved næste valg godt kunne have et større ledelsesfokus.

– En ledelsesstrategi kan være at være mere nysgerrig på medarbejderne. Har de en strategi

for, hvordan de forholder sig. Det mener jeg, de har, men det kan være et fokus fra os, siger Grethe Steffensen.

En anden ting er både oplagt og meget praktisk. Nogle borgere maler bare et stort kryds ud over stemmesedlen, så den bliver ugyldig.

– Når vi nu ikke må gå med borgerne ind i boksen, ville det være godt, hvis man kunne få fat i en prøvestemmeseddel før valget. Så kunne man gennemgå den ovre i bodelen på forhånd med borgerne, så de er sikre på, hvordan de udfylder den, siger Søren Jespersen.

Dilemma:

Hvad med borgere med udviklingshæmning og supplerende funktionsnedsættelser?

Samtaler med to tilsynskonsulenter på to tilbud for borgere med fysiske og psykiske handicaps viser udfordringerne ved at støtte denne målgruppe i at udøve sin demokratiske ret.

På et stort tilbud med borgere med udviklingshæmning og alvorlige funktionsnedsættelser har ingen stemt. Borgerne har en udviklingsalder på i gennemsnit fra tre måneder til 3–5 år og har behov for massiv støtte i hverdagen. Logisk nok blev der ikke afholdt valgmøder på stedet. Den kommunale repræsentant, der var sendt ud for at informere om muligheden for at brevstemme, tog tilbage med uforrettet sag – og det giver ifølge tilbuddet ingen mening at tale om, hvorvidt borgerne fik individuelle samtaler op til de to valg. Den type informationer er borgerne ikke i stand til at omsætte. Borgerne får deres valgkort tilsendt til deres individuelle lejligheder i tilbuddet, og tilbuddet informerer pårørende og værger om, at kortene er kommet. Det er herefter op til disse at afgøre, hvad der skal ske – og tilbuddet er altid indstillet på at hjælpe og støtte. Ifølge ledelsen af tilbuddet var der ved et foregående valg to borgere, der med deres pårørende tog hen til valgstedet. Ubrugte valgkort blev efter forårets to valg enten smidt ud af pårørende/værger eller røg ud med den almindelige rengøring.

Pædagogiske overvejelser i tilgangen

På et mindre tilbud med borgere med udviklingshæmning og adfærdsmæssige udfordringer og/eller psykiatriske diagnoser stemte en enkelt borger ved sidste folketingsvalg. Tilbuddet var op til valgene ifølge tilsynskonsulenten meget opmærksom på hver enkelt borgers funktionsniveau i forhold til, om det ville være relevant eller gøre borgerne unødigt utrygge at fortælle om valgene og muligheden for at deltage i dem. Ud fra denne vurdering var der borgere, som personalet valgte ikke at fortælle om valgene. Tilsynskonsulenten talte på tilsynsbesøget med en håndfuld borgere. Flere gav udtryk for, at de ikke havde lyst til at stemme, og en sagde, at han blev utryg ved at være på et sted med mange mennesker (men ville heller ikke brevstemme). En enkelt var vant til at stemme og vidste, hvad han ville stemme. Tilsynskonsulenten skrev i sin rapport, at tilbuddet har taget udgangspunkt i borgernes behov i vurderingen af, om de skulle oplyses om valget. Og at medarbejderne i tilbuddet generelt er bevidste om, at ”der arbejdes i et spændingsfelt mellem selvbestemmelsesret, omsorgspligt og omsorgssvigt”.

En tankestreg

Af tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen

I forlængelse af en højesteretsdom fra 2018 har Folketinget ved en ændring i værgemålsloven besluttet at udstrække valgretten – og valgbarheden – til Folketinget til personer, som er frakendt den retlige handleevne.

På den ene side er der en tydelig tendens i samfundet til at tildele rettigheder til flest mulige. På den anden side peger især artikelen ovenfor på, at det, at nærmest ingen er umyndiggjort i grundlovens forstand og dermed fortsat har fuld valgret, stiller personale og pårørende i et etisk dilemma, når de ud fra både praktiske og omsorgsmæssige betragtninger så at sige vælger at forbigå den borgerret, som beboeren har.

Fremadrettet skal vi have ledelsesmæssigt fokus på **valgene**

Mange af pædagogerne på støttecenteret Jernstøberiet i Kerteminde synes, valg er spændende, og det smitter af på støtten til borgerne omkring valgene. Men vi skal have flere ting i spil, siger leder

22-årige Anne Marie har boet på Jernstøberiet i lidt over tre år, fordi der er mange ting, hun – som hun siger – ikke kan finde ud af i hverdagen. Hun synes, det er vigtigt at stemme, for det har hendes familie altid gjort. Så da hendes kontaktperson spurgte, om hun ikke havde lyst til at tage en kandidattest op til folketingsvalget, sagde hun ja. Kontaktpersonen læste spørgsmålene op, og Anne Marie svarede. ”Det var vist én, der hedder Jakob, der blev min foretrukne,” husker hun.

Kandidattesten er et godt eksempel på den måde, pædagogerne på Jernstøberiet griber det an, når der er valg. De 13 borgere i tilbuddet får en håndholdt støtte omkring valgene, der afhænger af, hvordan dialogen med dem spænder af i konkrete situationer.

– De fleste vil gerne lytte, når vi fortæller, hvorfor det er vigtigt at stemme. Men det er langt fra alle. Vi opfordrer borgerne til at stemme og tager en snak om valgene, når vi kan. Ved spisesituationer, når de får valgkort, eller når vi ellers kan fange dem, siger pædagog Liselotte Dreyer, der har været på Jernstøberiet i 11 år.

Hun vurderer, at cirka halvdelen af borgerne i tilbuddet stemte ved de seneste to valg. På valgdagen er det ofte noget med, at personalet siger, at ”hvis I vil med over at stemme, så gør vi det sammen”. Det tilbud har 25-årige Emma, der har boet i Jernstøberiet i snart otte år, fordi hun er psykisk sårbar og har brug for hjælp og støtte i hverdagen, taget imod med kyshånd.

– Jeg går selv ind i valgboksen og stemmer. Men bare det, at jeg har en med derned, der står og venter, gør mig tryk. Jeg bliver nok noget skidt dernede, siger hun.

Vigtigt at inddrage borgerne

For Liselotte Dreyer er det en balancegang at tale med borgerne om de enkelte politikere. Ofte spørger borgerne: ”Hvem synes du, jeg skal stemme på?” For pædagogen giver det mere mening at tale politik i store træk, forskellen på venstre og højre, og det med at tage den indflydelse, man kan få.

- Der er kommet mere fokus på borgerinddragelse de senere år, og den tendens gør sig også gældende omkring valgene. Og når de fleste af os pædagoger synes, det er spændende, smitter det uvilkårligt også af på den måde, vi inddrager borgerne, siger hun og tilføjer:

– Vi har som pædagoger nok selv fundet vores definition på kvaliteten ift. dette. Jeg kan i hvert fald huske, at jeg selv har tænkt, at det var min opgave rent pædagogisk at informere om valget og opfordre eller motivere. Fordi jeg selv synes, det er vigtigt at inddrage borgerne og støtte dem.

Ledelsesmæssigt fokus fremadrettet

Står det til den relativt nye teamleder, Lasse Michael Gredal, der har alle kommunens fem støttecentre under sig, skal pædagogernes eget socialpædagogiske engagement ikke stå alene ved fremtidens valg.

– Jeg er kommet til at tænke på, at fremadrettet skal vi have ledelsesmæssigt fokus på det. Min fornemmelse er, at medarbejderne har haft det fokus. Men når vi fx på Jernstøberiet er så heldige at have en forælder, der sidder i byrådet, og jeg selv er aktiv i politik, så skal det da bruges. I mit tidligere arbejde havde vi LEV ude ved valget, det er også en mulighed. Selvfølgelig skal vi sikre, at så store samfundsting som et valg bliver taget op ude på de enkelte støttecentre, siger han og tilføjer, at der selvfølgelig over tid er forskel på beboerne på de forskellige centre.

– På Jernstøberiet er alle beboerne p.t. rimeligt samfundsinteresserede og får input fra andre end personalet, fx sociale medier. Andre støttecentre kan indimellem have mange ældre med mere institutionaliseret udviklingshæmning. Det kan være beboere med færre input udefra, der nok stemmer mere som pædagogerne.

Fakta om Jernstøberiet

3 lejligheder efter ABL § 105 stk. 2 og støtte efter SEL § 85 til borgere fra 18 – 85 år, der ønsker at bo selvstændigt, men som har brug for støtte og vejledning i dagligdagen.

Kvaliteten holder – også med mere fintmaskede tilsynsbesøg

Mere ensartede og hyppige tilsynsbesøg på skæve tidspunkter bekræfter langt overvejende den gode kvalitet på tilbud og i plejefamilier. Plejefamilierne står stærkere i deres rolle, og tilbuddene bliver stadig skarpere på deres målgruppe og opgave. 2019 bød også på et par opmærksomhedspunkter.

Socialtilsyn Syd skal i sin årsrapport – i lighed med de øvrige fire socialtilsyn – give sine ”generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene” (bekendtgørelse om socialtilsyn § 19 stk. 2).

Helt generelt vil Socialtilsyn Syd derfor oplyse, at kvaliteten af de 438 tilbud og 1475 plejefamilier, som vi fører tilsyn med, er i orden. Ellers skrider vi til sanktioner. En betragtning, som selvfølgelig har gjort sig gældende i alle de nu fem år, som socialtilsynene har eksisteret. Men som år for år

får et stærkere fundament at stå på i Socialtilsyn Syd. Socialtilsyn Syds tilsyn bliver stadig mere ensartede i kraft af udviklingen i tilsynsprofessionaliteten. Vi har år for år øget antallet af tilsynsbesøg pr. tilbud og plejefamilie, og tilsynsbesøgene ligger oftere og oftere på skæve tidspunkter. Alt i alt har Socialtilsyn Syds tilsynsbesøg over årene ændret fokus fra, om tilbud og plejefamilier kan beskrive deres kvalitet, til, hvordan borgerne oplever denne kvalitet, og hvordan Socialtilsyn Syd ser kvaliteten udspilles og observerer kvaliteten i praksis. Det er på denne baggrund, at Socialtilsyn Syd kan oplyse, at kvaliteten på både tilbud og i plejefamilier langt overvejende er i orden, målt efter kvalitetsmodellens parametre.

Socialtilsyn Syd vil gerne supplere denne generelle betragtning med et par nedslagspunkter fra 2019.

Plejefamilier står stærkere i deres rolle

En plejefamilie i Socialtilsyn Syds område er i dag en professionel enhed, der er klar over, at den selv (og altså ikke kommunen) står til ansvar for kvaliteten over for socialtilsynet. Dette er i sig selv en kvalitetsstigning, der selvfølgelig ikke er sket over et enkelt år, men som er kommet meget tydeligt til udtryk i 2019. De enkelte plejefamilier tager selv ansvar for, hvilken målgruppe de er godkendt til, og hvilke børn de kan påtage sig at tage i pleje inden for denne målgruppe. Det har taget nogle år og mange dialoger med de enkelte tilsynskonsulenter at opbygge denne professionalisme hos plejefamilierne. Nu bærer disse anstrengelser frugt, hvilket igen skaber øget kvalitet for de børn, der sættes i pleje.

Den øgede bevidsthed hos plejefamilierne om deres rolle som professionelle aktører går hånd i hånd med en tendens i mange kommuner om at tilbyde plejefamilierne mere attraktive forhold. Fx i form af øget adgang til supervision og andre typer af støtte i de enkelte plejeforhold. Det skaber et andet fundament og øget kvalitet, når plejefamilien oplever, at den ikke står alene – at den har både kommunen og Socialtilsyn Syd som aktive medspillere.

Tilbud bliver stadig skarpere

Igen: Dette er en bevægelse, der ikke kun handler om 2019. Men tilbuddene har over en bred kam været bedre i 2019 end i 2018 (ligesom de var bedre i 2018 end i 2017, etc.) til at beskrive deres målgruppe, hvad de er godkendt til, og hvem i et tilbud der som leder overordnet er ansvarlig for dialogen med Socialtilsyn Syd. Denne helt grundlæggende kvalitetsudvikling betyder, at Socialtilsyn Syd nu kan koncentrere en større

del af sin tilsynsopgave om at have fokus på, om tilbuddene så faktisk lever op til sine egne beskrivelser af praksis. Herunder af målgruppen, når de får en opringning om en mulig, ny borger.

Et par opmærksomhedspunkter

Socialtilsyn Syd er opmærksom på, at nogle driftsherrer fra tid til anden gennemfører besparelser, der på forskellige måder rammer de sociale tilbud. Generelt er det socialtilsynets oplevelse, at tilbuddene håndterer disse besparelser professionelt og kompetent. Samtidig er det dog et område, der til stadighed har socialtilsynets opmærksomhed – særlig ifht. krydsfeltet mellem indikator 9a om borgerkontakt til personale og de økonomiske tilsynsperspektiv om, hvorvidt tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i forhold til målgruppen.

En særskilt udfordring, der har socialtilsynets opmærksomhed, er, at nogle tilbud har problemer med at rekruttere og/eller fastholde medarbejdere med relevante kompetencer.

– Uanset om årsagen hertil er en generel mangel på folk med specifikke kompetencer, stor personaleomsætning, eller andre forhold, så er det at kunne forny og fastholde de relevante kompetencer på et tilbud ofte en central faktor for, om kvalitetsspiralen så at sige drejer op eller ned, siger afdelingsleder på tilbudsområdet, Allan Johansen.

På familieplejeområdet er der en lille gruppe familier, hvor der stadig ikke er en tilstrækkelig kvalitetsudvikling. Disse plejefamilier bruger Socialtilsyn Syd en del ressourcer på med hyp-pige tilsynsbesøg og om nødvendigt beskrevne udviklingspunkter og sanktioner.

Tilbud er økonomisk bæredygtige

Det er forsat den overvejende del af tilbuddene, der afleverer såvel budgetter som regnskaber til tiden. For hovedpartens vedkommende er materialet af en sådan kvalitet, at der ikke er bemærkninger til det. I de tilfælde, hvor der er behov for præciseringer eller uddybende kommentarer, er der i langt de fleste tilfælde en gensidig forståelse og et ønske om en hurtig og smidig afklaring.

Generelt viser det økonomiske tilsyn, at tilbuddene er økonomisk bæredygtige. Det økonomiske tilsyn vurderer også sammenhængen mellem pris og kvalitet i tilbuddene i et tæt samspil med det socialfaglige tilsyn. Erfaringen er, at der er god kvalitet i langt de fleste tilbud, og at de økonomiske midler anvendes hensigtsmæssigt.

Socialtilsyn Syd sætter fokus på aktuel praksis – og en mulig, fremtidig undskyldning

Undskyld, sagde statsminister Mette Frederiksen i sommer på Danmarks vegne til en gruppe børnehjemsbørn, som led overlast under deres anbringelse i 1960'erne og 70'erne. Statsministeren undskyldte både over den behandling, børnehjemsbørnene fik, og for datidens svigtende tilsyn.

Undskyld, siger statsminister NN måske i år 2070. Den officielle undskyldning kunne lyde nogenlunde sådan her: "Officielt undskyld på Danmarks vegne til alle jer, som både blev svigtet af de ansatte på de institutioner, hvor I boede, og af det socialtilsyn, som skulle have været garant for en god og værdig behandling tilbage i begyndelsen af 2020'erne."

Er det muligt at foregribe en sådan mulig reprimande fra fremtidens statsminister? Kan vi komme fremtidens statsminister i forkøbet og selv få stillet (til)synet skarpt på, hvad vi *burde* gøre,

Årsmøde om undskyldningen

Socialtilsyn Syd holder årsmøde den 30. april på Park Hotel i Middelfart. Temaet for årsmødet er "Hvordan undgår vi en ny statsministerundskyldning om 50 år?"

Se nærmere om årsmødet på Socialtilsyn Syds hjemmeside, www.socialtilsynsyd.dk, hvor man også kan tilmelde sig. Deltagelse er gratis.

ud over eller frem for det, vi faktisk gør i vores bestræbelser på at sikre borgerne på vor tids institutioner et godt og værdigt liv? Kan der skabes et klarsyn, som får nutidens mulige forsømmelser til at træde tydeligere frem, mens vi endnu har mulighed for at ændre praksis – så vi undgår en ny undskyldning en gang om mange år.

Eller er det umuligt, fordi vi midt i vores anstrengelser udvikler blinde pletter eller vinkler – som vi i sagens natur kan have meget svært ved at få øje på, mens virkeligheden udspiller sig?

Disse spørgsmål satte vi os i Socialtilsyn Syd for at undersøge. Derfor inviterede vi i begyndelsen af 2020 en række institutionsledere, organisationsrepræsentanter, embedsfolk, m.fl. til en rundbordssamtale med den hensigt at lægge hjerner – og hjerter – i blød sammen. Hvad ville – set fra de inviteredes forskellige perspektiver – en statsminister om 30–30 kunne bebrejde os, der lever og virker i feltet i dag?

Det er der kommet denne reportage ud af.

Bliver et af disse emner omdrejningspunktet for en statsministeriel undskyldning om 50 år?

- Borgere med stærk udviklingshæmning, der med henvisning til deres selvbestemmelsesret udsættes for omsorgssvigt af den institution, hvor de bor.
- Borgere over alt på institutioner, der ikke får det nærvær og den menneskelige tilstedeværelse, de som alle andre har behov for, fordi de ansatte bruger halvdelen af deres tid bag en skærm.
- Børn, der ikke får den nødvendige indsats, fordi 'systemet' ikke træder i karakter, når forældrene ingen evne har til at tage vare på deres børn – og alligevel får chance på chance.
- Kasse- og silotænkningen, der betyder, at mange børn og voksne ikke får den rigtige indsats. Fx fordi de går fra børne- til voksenparagrafferne – eller fordi de visiteres ud af en tryk institution, hvor de har tilbragt mange år, på grund af rigide regler.
- Den digitale tidsalder – eller rettere institutionernes (og socialtilsynets) vægning ved at træde i karakter, når fx internettet bruges af en borger til risikofyldte aktiviteter.

Hvordan vil fremtidens **undskyldning(er)** se ud?

Voksne med udviklingshæmning i klemme mellem socialfaglige og sundhedsfaglige kompetencer. Børn i klemme mellem forældre og fagfolk, der ikke tager ansvar. Pædagoger, der bruger for meget tid bag en skærm. Manglende respekt for manglende evidens.

Om de lige rækker til en statsministeriel undskyldning om 30 eller 50 år, er uvist. Men der var emner nok at tage fat på, da Socialtilsyn Syd to eftermiddage i januar mødtes med udvalgte tilbudsledere, organisationsrepræsentanter, en historiker og en enkelt embedsmand under temaet ”Rundbordssamtale om ’blinde pletter’ i socialt arbejde på døgntilbud”.

Spørgsmålet til deltagerne i rundbordssamtalerne var enkelt og håndfast. Er det muligt at komme en reprimande fra en fremtidig statsminister

i forkøbet ved selv at stille skarpt på, hvad vi burde gøre bedre allerede nu?

Drøftelserne rundt om bordet de to eftermiddage viste, at der ikke er lige så enkle og håndfaste svar. Men at der i og rundt om institutionsverdenen er mange overvejelser om, hvordan lovgivning, organisering og praksis – og tilhørende mulige blinde vinkler – spiller sammen i forhold til udsatte børn, unge og voksne på institution. Og at der er en række områder, hvor de fremmødte godt kunne se en statsminister – eller en af de berørte udsatte borgere selv – om 30 til 50 år pege fingre ad nutidens virkelighed.

Områderne rakte lige fra forholdene for borgere med meget svær udviklingshæmning over silo- og kassetænkningens konsekvenser for ’skæve’ eksistenser og mangler i faglighed og tværfaglighed til, hvordan børn indimellem bliver kasterbold mellem konkurrerende faggrupper og systemer.

Behandlet for sent

Meget tid blev brugt på en af de allersvageste grupper af borgere, nemlig voksne med den sværeste udviklingshæmning, og balancen mellem deres selvbestemmelse og behov for omsorg. Er der fx – lød spørgsmålet – borgere, der i dag bliver behandlet for en sygdom for sent, fordi de ikke er i stand til at give det lovbundne informerede samtykke, og personalet nøler? Ifølge områdeleder Steen B. Hansen fra døgn-tilbuddene Bosager er der en gruppe borgere med svær udviklingshæmning, der falder i et hul mellem serviceloven og sundhedsloven – et hul, der ikke bliver mindre af, at det socialfaglige personale i hverdagen kan vægre sig ved at påtage sig ansvaret for at træffe beslutningen om, at borgeren skal have en sundhedsfaglig ydelse.

– De bliver usikre i krydsfeltet mellem borgernes selv- og medbestemmelse, omsorgsforpligtigelsen og den magt, der ligger i rollen, siger han, mens tilsynschef Peter Bjerregaaard Andersen tilføjer den refleksion, at de ansatte måske også nøler, fordi socialtilsynet stadig ikke er helt tydelig med, hvad der ligger i at skulle vurdere, om tilbuddenes viden om borgernes sundhed modsvarer deres behov, jf. indikator 5c i kvalitetsmodellen.

På samme måde blev spørgsmålet rejst, om der er udsatte voksne, der burde umyndiggøres økonomisk, fordi de kognitivt er ude af stand til selv at se, at de igen og igen bliver udnyttet økonomisk.

... Og ift. udsatte voksne var en pointe også, at mange svigtes, fordi det godt nok hedder sig, at de skal have en psykosocial indsats. Men i virkelighedens verden er der ingen fokus på deres dybe traumer. I stedet sendes de på jobcentret, hvor en velmenende sagsbehandler, der slet ikke er klædt på til at se mennesket bag, forsøger sig med beskæftigelsesrettede initiativer.

Falder ned mellem to stole

Tænkning i kasser og organisering i siloer var et emne, der optog mange af deltagerne. Eller rettere det, der optog dem, var alle de mennesker, der på forskellige leder og kanter ikke passer ind i kasser og siloer. Hvad enten det er den unge, der fylder 18 år og overgår fra 'siloen' børne- og familieafdelingen til 'siloen' voksenafdelingen – med det dertilhørende videnstab. Eller det handler om den borger, der skal flyttes fra et velfungerende midlertidigt botilbud til et § 108-tilbud, fordi dennes funktionsnedsættelse er blevet revurderet.

– Hvis man ikke passer ind i en kasse, så falder man ned mellem to stole. Og det er tit, at min gruppe ikke passer ned i kasserne, sagde Sisse Bøgild, der som formand for Tabuka repræsenterede nuværende og tidligere anbragte.

Efterspørger tilstedeværelse

Snitfladen mellem borger og system optog også afdelingsleder på botilbuddet Skovsbovej, Jesper Dylsing. At systemerne med deres mangeartede dokumentationskrav efterhånden optager så meget af personalets tid, at de bruger halvdelen af arbejdsdagen bag en skærm.

– Borgerne efterspørger vores tilstedeværelse. Og hvor er mennesket blevet af i systemet? Det kunne godt blive det, en statsminister skulle ud at undskylde for om 50 år, sagde han og blev suppleret af kredsformand i SL Sydjylland, Finn Harald Rasmussen, der sagde, at i hans arbejdsliv er den individuelle tid til borgeren blevet skåret 'drastisk' ned.

– Det er ret beskæmmende at se på, at samtidig med, at vi prøver at selvstændiggøre, så bliver borgerne mere og mere tilskuere til eget liv. Den kunne godt gå hen og ramme på et tidspunkt, hvis det fortsætter, sagde han.

Faglighed, metoder og tværfaglighed

Samarbejdet mellem fagprofessionelle, kvaliteten i myndighedsarbejdet og manglende erkendelse af, hvor lidt man egentlig ved om,

hvad der virker, var på tværs af manges ståsted et gennemgående tema.

Velfærdsdirektør i Assens Kommune, Henrik Juul Kjær, fremhævede med afsæt i tidligere undersøgelser fra blandt andre landets socialdirektører, at "fagligheden og metoderne bragt i anvendelse over for borgerne mere er båret af faglige traditioner end evidens for, om de virker".

– Det er vi også nødt til at tage alvorligt. Vi skal have en respekt for det, vi ikke ved, sagde han blandt andet.

Flere deltagere var inde på, at borgerne kan blive svigtet, når de fagprofessionelle ikke arbejder sammen på tværs – hvad enten det nu skyldes en underliggende konkurrence mellem faggrupperne, at ingen rigtigt træder i karakter, eller den måde, systemerne er organiseret på.

– Vi har børn med syv-otte-ti anbringelser bag sig. Som starter på en institution, derefter er i en række plejefamilier og så ender tilbage på den oprindelige institution. Hvis jeg var barn og sad i den situation, ville jeg godt nok gøre opmærksom på det om 50 år. Hvis jeg blev så gammel, sagde Anette Rubin, udviklingskonsulent i foreningen Livsværk.

Alternative stemmer

Emnerne og spørgsmålene omkring børn hobede sig op. Vil børn fx komme om 50 år og klandre systemet for, at ingen turde tage ansvaret for at sige til deres mor, at hun ingen forældre havde? Vil børn om 30 år komme og sige, at de fagprofessionelle svigtede, da de flyttede et barn fra en plejefamilie eller en institution, alene fordi barnet i en børnesamtale i et ophedet øjeblik sagde, at det havde det dårligt på stedet?

Mange både på børne- og voksenområdet var opmærksomme på den sparsomme og meget målorienterede dokumentation, der udføres i alle led – og som om 30–50 år kan udgøre de eneste stumper af 'livshistorie', et udsat menneske kan genfinde i et forsøg på at skabe mening i sit liv. Andre efterlyste større viden om, hvordan man inddrager dem, det hele handler om – de alternative stemmer, livsvidnerne eller livseksperterne.

Der var nok at tage fat i. Og som en af deltagerne bemærkede, var rundbordssamtalerne et godt initiativ. Ikke bare for at forsøge at se 30–50 år ud i fremtiden. Men som en meget konkret øvelse i den daglige praksis, hvor man kan spørge sig selv, hvad andre ser, som man måske ikke selv umiddelbart kan se.

Ny godkendelsesproces løfter i forvejen høj kvalitet

Tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Syd er tilfredse med den nye systematik og de nye redskaber til observation og til afdækningen af især hjemmeboende børns perspektiver og mentaliseringsressourcer hos potentielle plejefamilier. Men der er også et par skønhedspletter.

Den 1. juli 2019 blev lovgivningen ændret på familieplejeområdet. Blandt andet udgår kategorien ”konkret godkendte plejefamilier”, så alle plejefamilier undtagen netværksplejefamilier skal godkendes generelt af socialtilsynene. Herudover skal socialtilsynene følge et fast koncept, når de godkender plejefamilier. Redskaberne til konceptet er udarbejdet af Socialstyrelsen i samarbejde med de fem socialtilsyn, og det blev taget i brug samtidig med, at loven trådte i kraft.

For Socialtilsyn Syd har ændringerne fra det hidtil anvendte og selvudviklede koncept til det nye lovbestemte godkendelseskoncept været få, fordi de to koncepter minder meget om hinanden. Men på nogle vigtige områder giver det nye koncept og de tilhørende nye redskaber øget systematik og struktur. Det gælder måden at udføre observationer på, og det gælder afdækningen af hjemmeboende børns perspektiver og plejeforældrenes mentaliseringsressourcer. Ud fra lovgivningen og med inspiration fra Socialstyrelsens materiale har Socialtilsyn Syd udarbejdet en procesplan for godkendelsen, som er den, alle ansøgere har stiftet bekendtskab med siden 1. juli.

Socialtilsyn Syd besluttede, allerede inden loven trådte i kraft, at tilsynet som kvalitets-sikring ville lave en evaluering af den nye procesplan og de nye redskaber ved årets udgang. Tilsynskonsulenterne bag halvårets 41 nygodkendelser har mundtligt fortalt om deres erfaringer med den nye proces. Helt overordnet siger de, at den nye proces og de nye redskaber er en kilde til en mere struktureret indsamling af viden om ansøgerne og en mere struktureret

måde at omsætte denne viden til en vurdering af den potentielle plejefamilie.

Nyt observationsskema er en god ramme

At udføre observationer har altid været en del af processen, når tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Syd skulle godkende plejefamilier. Men et nyt observationsskema fra Socialstyrelsen er et nyt arbejdsredskab. Fx skal tilsynskonsulenterne inden første besøg forholde sig til deres forhåndsviden om familien, og hvordan denne viden kunne spille ind på fortolkningen af familien. Og tilsynskonsulenten skal både planlægge en aktivitet ude i plejefamilien, hvor familiedynamikken kan observeres, beskrive sine observationer neutralt og fundere over, hvordan hans eller hendes tilstedeværelse har haft indflydelse på situationen.

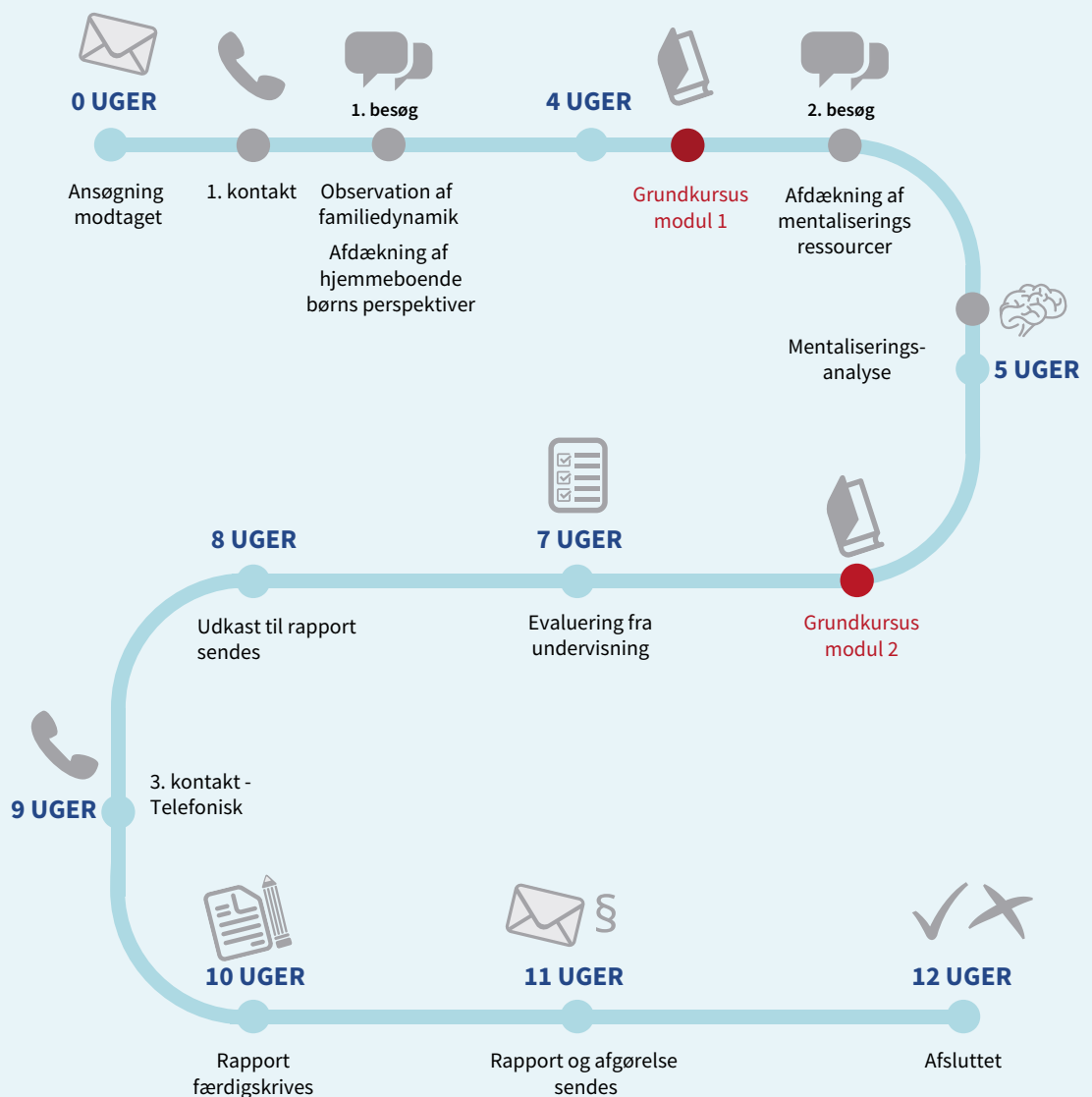
– Tilsynskonsulenterne rapporterer tilbage til os, at det er en god ramme. Men at det er svært at gennemføre en aktivitet, hvis der ikke er hjemmeboende børn, siger koordinator på familieplejeområdet, Manja Rasmussen.

Øget fokus på hjemmeboende børn

Ifølge det nye koncept skal tilsynskonsulenterne tale med alle hjemmeboende børn. Socialstyrelsens materiale omfatter en interviewguide, som bruges som inspiration men ikke benyttes slavisk i alle samtaler i familierne, fordi nogle af spørgsmålene af nogle af tilsynskonsulenterne opleves som ’voldsomme’.

– Tilsynskonsulenterne gør meget ud af at fortælle børnene, at de ikke vil blive citeret. I de fleste tilfælde er forældrene til stede, når tilsynskonsulenterne taler med børnene, og

Procesplan for nygodkendelse af plejefamilier i Socialtilsyn Syd

afhængigt af alder m.m. måske bliver vist rundt af dem. Børnenes svar sammenholdes med den viden, vi i øvrigt får, og de bruges dermed i vores samlede vurdering af familiens egnethed som plejefamilie, siger Manja Rasmussen.

Mentaliseringsressourcer skal under lup

Socialtilsyn Syd har ikke tidligere systematisk afdækket kommende plejefamiliers mentaliseringsressourcer – altså hvor godt, de forstår deres egen og andres adfærd ud fra både deres

egne og de andres følelser, tanker, bevæggrunde m.m. Med det nye godkendelseskoncept er der kommet struktur på dette ud fra et mentaliseringsinterview med tilhørende guide og skema til at analysere svarene. Tilsynskonsulenterne melder i evalueringen klart tilbage, at det er godt, der er kommet en struktur for, hvordan de kan gå til afdækningen af mentaliseringsressourcerne .

– Forventningen hos tilsynskonsulenterne, inden de gik i gang, var, at det ville være meget

Antal nye godkendelser fra og med 1/7-2018 til og med 30/6-2019	Antal	Andel
Godkendt	118	90,08%
Ikke godkendt	13	9,92%
I alt	131	

Antal nye godkendelser fra og med 1/7-2019 til og med 1/1-2020	Antal	Andel
Godkendt	41	93,18%
Ikke godkendt	3	6,82%
I alt	44	

– Begge dele afspejler meget godt, at Socialtilsyn Syd i forvejen var meget opmærksomme på de elementer i godkendelsesprocessen, som lovændringen og det nye godkendelseskoncept har konkretiseret, siger Manja Rasmussen.

komplekst at arbejde med de nye redskaber. Men jo flere gange, de godkender eller giver afslag efter det nye koncept, jo mere opdager de, at det er gode redskaber, der gør vores arbejde mere struktureret, siger Manja Rasmussen og tilføjer, at mange tilsynskonsulenter savner, at de kommende plejefamilier tidligere skulle skrive deres livshistorie. På baggrund af mange gode begrundelser, vil livshistorien derfor formentlig komme tilbage i godkendelsesprocessen.

Socialtilsyn Syd har valgt, at alle tilsynskonsulenter skal tage deres del af ansøgningerne – til forskel fra den model, at et godkendelsesteam med en håndfuld medarbejdere laver alle godkendelser. Det vigtigste argument for dette er, at det giver sammenhæng mellem de normale tilsynsbesøg og godkendelsesprocessen, at alle tilsynskonsulenter laver begge dele.

– Vi ser da også allerede nu, at mentaliseringsredskabet så småt er ved at finde sin plads i det almindelige tilsynsarbejde, siger Manja Rasmussen.

Tidsforbrug og antal afvisninger

På forhånd var det ventet, at den nye proces ville tage lidt længere tid end den gamle, der i 2018 i gennemsnit varede 11 uger. Indtil videre er der

dog ikke noget i tallene, der sandsynliggør, at den nye godkendelsesproces tager længere tid end den gamle. I 2. halvår 2019 – efter den nye proces var igangsat – tog det også 11 uger at blive godkendt. Mod 12 uger i hele 2019.

Der er heller ikke noget, der tyder på, at der bliver godkendt færre plejefamilier efter det nye koncept. Som det kan ses i tabellen ovenfor, er 93 procent af alle plejefamilier, der fuldførte processen i 2. halvår af 2019 – efter den nye godkendelsesproces var trådt i kraft – godkendt. I året forinden var det tilsvarende tal 90 procent.

Mentaliseringsinterviewet fik brikkerne til at falde på plads

Tilsynskonsulenternes spørgsmål og den efterfølgende samtale fik for første gang Emilie Mohr til at se og sætte ord på, hvordan hendes opvækst har formet hendes måde at være rummelig på.

57-årige Emilie Mohr, som bor i den lille landsby Ødis udenfor Vamdrup, har mange år på bagen med udsatte børn. Først fik hun og hendes daværende mand et feriebarnd fra Red Barnet, senere et barn i fuldtidspleje og senere en række aflastningsbørn. Hendes status er gået fra at være feriefamilie over en generel godkendelse til – efter en skilsmisse – en konkret godkendelse. I sommer fik hun så at vide, at hun skulle igennem en ny godkendelsesproces, fordi hun gerne ville tilbage til sin status som generelt godkendt.

De mange år med børn i aflastning og pleje har ført til masser af samtaler mellem Emilie Mohr og kommunale sagsbehandlere og

familieplejekonsulenter. Men i forbindelse med det nye godkendelsesforløb og særligt de to hjemmebesøg har hun haft en række emner oppe at vende på en ny måde, der har givet nye indsigter.

– Det er første gang, at jeg har fået tingene perspektiveret. Og fået sagt nogle ting højt, så det gav mening for mig, siger Emilie Mohr.

Samtale gør mig mere bevidst

Særligt to-tre ting i godkendelsesprocessen har bundfældet sig og givet den nyslåede generelt godkendte plejemor ny fylde. Den ene var det første hjemmebesøg, hvor hun for første gang fik

sat ord på, hvad det har betydet for hendes egne børn på nu 27 og 31 år, at de fra de var 6 og 10 har skullet dele deres mor med andre børn.

– Dengang håbede jeg bare, at de ville blive rummelige over for børn, der var lidt skæve. Nu, hvor jeg fik det talt igennem, er jeg blevet mere bevidst om, at det på den ene side var hårdt, men at de også havde godt af det. At der er den gevinst, at det i dag er naturligt for dem, siger hun og tilføjer:

– Fra at være noget, der har ligget i baghovedet, er det nu blevet sagt højt, så det giver mening for mig. Det er også med til at give mig motivation i mit arbejde at have sådan en samtale om de positive ting, siger hun.

Den anden ting var mentaliseringsinterviewet under det andet hjemmebesøg. Over årene har Emilie Mohr da indimellem fået vendt sin barndom og opvækst. Men mere ud fra perspektivet, at 'det var det'. I mentaliseringsinterviewet fik hun for første gang kigget ordentligt på, hvordan hendes fars og mormors død, da hun var 4-5 år, satte gang i en kædereaktion, der formede hendes og søsterens personlighed. Noget, der smitter af på både hendes og søsterens måde at integrere hendes aflastnings- og plejebørn på.

– Min mor og vi piger flyttede ind hos min morfar, da vi var små. Han boede på en gård og var meget åben over for landsbyens rødder. Det var også naturligt for ham at hjælpe, så vores spejldervenner kunne komme med på sommerlejr, hvis det kneb med midlerne, siger hun.

Plads til alle

Under samtalen gik det op for Emilie Mohr, hvordan hendes opvækst har hjulpet hende til at se, at der skal være plads til alle. Lige dér blev hun følelsesmæssigt berørt. Det blev hun også, da hun – hjulpet på vej af spørgsmålene – for første gang rigtigt kom til at tænke over, hvordan hendes mor må have været både fyldt med sorg men også meget stærk i sin beslutning om at flytte hjem til sin far.

– Jeg fik en helt anden opvækst på grund af min fars død. Jeg voksede op i et firkløver med sammenhold og forståelse. En fantastisk barndom, som har gjort mig til den, jeg er i dag. Det samme gælder jo min søster. Hun og hendes familie har helt naturligt åbnet sig for de børn, der bor hos mig, siger hun.

Den tredje ting, der bekræftede Emilie Mohr i, at hun er 'god nok' som plejemor, var, da tilsynskonsulenten – i forlængelse af den nye godkendelsesproces – talte med hendes tidligere plejebarn, der er først i 20'erne og midlertidigt er flyttet hjem til hende.

– Tilsynskonsulenten spurgte til hans opvækst hos mig og observerede os sammen. Det var dejligt at se, at han kan se, at han var og er værdsat. Han kom med konkrete eksempler på, at han ikke har oplevet sig som anderledes end mine egne børn, siger hun.

Mere forberedt, når telefonen ringer

For Emilie Mohr har det været både ok og godt, at tilsynskonsulenten er gået tæt på hende og har fået hende til at gå langt dybere ind i en række ting. Grundkurset, kvalitetsmodellen og samtalerne med konsulenten har været med til, at hun har fået mulighed for at mærke efter, hvad hun selv og familien kan holde til.

– Det er først, når man er i følelserne, at man oplever sit eget sande jeg og kan mærke, om man er rustet til opgaven. Så de mange overvejelser gør, at man er mere forberedt, når telefonen ringer, og man får tilbudt et barn, siger hun.

Mentalisering – et nyt ord, men ikke ny praksis, for Kruså-familie

38-årige Christian Michaelsen, der arbejder i logistikbranchen, kendte ikke ordet mentalisering, da han og hans samlever skulle godkendes som aflastningsfamilie. Men han fangede det hurtigt, og hele processen har givet masser af stof til eftertanke.

Christian Michaelsen og hans samlever, Sarah Mathur, havde et vidt forskelligt udgangspunkt, da de i sommer sendte en ansøgning til Socialtilsyn Syd. Sarah Mathur er socialrådgiver, har arbejdet 12 år i en børne- og familieafdeling og kender området og begreberne ud og ind. Christian Michaelsen er uddannet i salg og arbejder med logistik og transport, så for ham er det hele nyt, og han har suget til sig.

Parret, der bor i Kruså, er nogle af de første, der har været igennem den nye godkendelsesproces, hvor

den potentielle pleje- eller aflastningsfamilies mentaliseringsressourcer skal afdækkes. De har oplevet hele processen som behagelig, superinteressant og selvudviklende, og de er gået ærligt og åbent ind i at fortælle om sig selv, deres barndom og deres indbyrdes forhold.

– Vi havde undervejs ikke noget grundlag for bekymring, også fordi vi relativt hurtigt fik at vide, at der ingen tvivl var om vores mentaliseringsressourcer. Men det var da stadig en forløsning, da vi fik at vide, at vi var godkendt, siger Sarah Mathur.

Supplerer hinanden godt

Parret sendte deres ansøgning i maj. Midt i deres sommerferie i Italien fik de en opringning og en aftale om det første hjemmebesøg. Begge parter forberedte sig til besøget ved at læse en hel masse materiale på internettet. Samtidig talte de om, hvor de kunne blive udfordret, hvad de kunne bidrage med, og at der altid er steder, hvor man kan arbejde med sig selv.

– Sarah ville nok bruge ordene 'konservativ' eller lidt 'firkantet' om mig og mine holdninger, så der er da noget at være opmærksom på. Omvendt kan jeg da godt nogle gange mene, at den pædagogiske verden formulerer sig uendeligt snørklet. Men vi supplerer nok hinanden meget godt, siger Christian Michaelsen.

Til første hjemmebesøg troppede to tilsynskonsulenter op. Den ene stillede spørgsmål om parrets værdier og opvækst, om forholdet til de børn, der omgiver dem i familien, og hvad der ville ske, hvis de selv fik det eller de egne børn, som er et stort ønske. Den anden tilsynskonsulent observerede.

– Det med at blive observeret, mens vi talte sammen, var en noget anderledes oplevelse. Også fordi vi vidste, at de kiggede efter, om vores ord og reaktioner hang sammen. Det var interessant, fordi det fik os til at reflektere over flere aspekter af den måde, vi lever vores liv på, samtidig med at vi fik feedback på, hvordan de oplevede os. Vi fik at vide, at vi havde en meget anerkendende tilgang til hinanden, og det er jo altid rart at høre, siger Sarah Mathur.

Udfordringer var ok

Inden andet hjemmebesøg fik de at vide, at dette besøg ville handle om mentalisering. De ville blive interviewet hver for sig, og tilsynskonsulenterne ville spørge om deres barndom og opdragelse, og om de fx havde oplevet svigt.

– På det besøg udfordrede de os på nogle af de ting, vi har kær, for eksempel vores forældre.

Men jeg synes, det var ok. Og det var superinteressant at forholde sig til sin barndom på en ny måde, siger Christian Michaelsen.

Han bruger ordet 'privilegeret' om sin opvækst. De største 'uretfærdigheder', han har oplevet, har handlet om noget slik, han ikke fik, eller et hjemkomsttidspunkt, der for en ung teenager føltes lidt vel stramt.

– De oplevelser har aldrig været italesat før. Men når jeg kigger på dem i dag, er det jo også noget med at anerkende, at mine forældre nok har vidst, hvad de gjorde, siger Christian Michaelsen og fortæller, at han i tiden efter interviewet har grebet sig selv i at fundere over, hvor meget han egentlig har taget med sig fra sin barndom.

Følelsesmæssigt påvirket

For Sarah Mathur var det at gå tilbage og kigge på barndommen en meget personlig proces, hvor hun også undervejs blev følelsesmæssigt påvirket.

– Men hele samtalen forløb på en behagelig og naturlig måde. Det blev ikke en eksamenssituation, hvor man var på vagt, siger hun.

I september kom så rapporten og en efterfølgende telefonsamtale. Parret blev godkendt til den ønskede målgruppe og har nu fået deres første opgave.

Nye redskaber er gode – også når det ender med et nej

En familie med to børn søger om at blive almen plejefamilie. Der har været – og er fortsat – plejebørn i morens barndomshjem, og det har givet dem lyst til det samme. Ingen af forældrene har uddannelser, der er rettet mod børn med særlige behov. Forældrene siger fra starten, at de ønsker et “normalt” barn med forældre, der ikke ønsker samvær, så barnet kan integreres fuldt ud i plejefamilien.

Ingen refleksion

Mentaliseringsinterviewene med de to ægtefæller afdækker en række udfordringer. Den ene ægtefælle bliver ekstremt følelsesmæssigt påvirket af at skulle fortælle om sin mors gentagne svigt i barndommen. Der er samtidig ingen refleksion hos ægtefællerne hver især

over, hvorledes disse svigt har trukket spor ind i egen voksentilværelse og familieliv – og ingen tanker om, hvordan et plejebarn ville kunne føle sig afvist.

Saglig og præcis begrundelse

De to interviews er optaget på bånd og analyseret bagefter ud fra mentaliseringsredskabets analyseskema og tjekliste. Redskaberne er en stor hjælp til at få sat ord på, præcist hvor ægteparret er udfordret på deres mentaliseringsressourcer. Analysen indgår i tilsynskonsulentens samlede vurdering af familien. Den er, at familien er så udfordret, at den ikke kan godkendes som plejefamilie. I den rapport, der sendes til ansøgerne, kan mentaliseringsredskabet også bruges til at give ægteparret en saglig og præcis begrundelse for afslaget.

Nye plejefamiliekategorier giver flere ansøgninger om ændringer

Socialtilsyn Syd har omkategoriseret alle plejefamilier administrativt i ét hug. Særligt i gruppen af 'almene' plejefamilier var der familier, der herefter søgte om ændringer.

I forbindelse med lovændringen på familieplejeområdet i serviceloven den 1. juli 2019 kom der nye kategorier af plejefamilier. Den hidtidige inddeling af de generelt godkendte plejefamilier i fire grupper efter belastningsgrad er erstattet af tre familieplejetyper – almene, forstærkede og specialiserede plejefamilier – og loven angav præcist, hvilke af de gamle grupper, der skulle overføres til hvilke nye plejefamilietyper. De tre nye kategorier er udformet ud fra børnenes støttebehov, belastningsindikatorer og indsatsens karakter.

Omkategoriseringen måtte tage op til et år, altså indtil 1. juli 2020. Men Socialtilsyn Syd skrev i foråret 2019 til alle plejefamilier, at de ville få et nyt godkendelsesbrev inden 1. august, hvor

der stod, hvilken ny gruppe de var kommet i. Årsagen til at omkategorisere i ét hug i stedet for at tage det op ved de enkelte tilsynsbesøg var, at så skulle hverken socialtilsynet, plejefamilierne eller kommunerne leve med to forskellige grupperinger i op til et år.

Brevet til plejefamilierne med den nye indplacering har givet lidt flere ansøgninger end normalt om ændring af godkendelse, hvor familier har søgt om at blive godkendt til børn med et større støttebehov, end de var omkategoriseret til. Formentlig er det i hvert fald en del af årsagen til, at der i dag er flere i gruppen af forstærkede plejefamilier, end der burde være ud fra tallene i 2018. Og at antallet af almene plejefamilier er tilsvarende mindre.

Nye plejefamiliekategorier

1) Almene plejefamilier

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med lette til moderate støttebehov.

2) Forstærkede plejefamilier

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov.

3) Specialiserede plejefamilier

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov

Kilde: Servicelovens § 66 a

Antal plejefamilier i Socialtilsyn Syd i 2018 fordelt på kategorier

Belastningsgrad	Antal plejefamilier	Andel
Højeste belastningsgrad	12	0,8%
Høj belastningsgrad	473	32,8%
Middel belastningsgrad	820	56,9%
Lav belastningsgrad	135	9,4%
Ikke oplyst	2	0,1%
I alt pr. 1/1-2019	1442	

Antal plejefamilier i Socialtilsyn Syd i 2019 fordelt på kategorier

Belastningsgrad	Antal plejefamilier	Andel
Specialiseret plejefamilie	22	1,5%
Forstærket plejefamilie	549	37,2%
Almen plejefamilie	904	61,3%
I alt pr. 1/1-2020	1475	

Dette *kan* indikere, at især den hidtidige gruppe af plejefamilier til børn med middel belastning – som ifølge loven én-til-én skulle ned i gruppen af almene plejefamilier – måske har indeholdt plejefamilier, der havde børn med så store udfordringer, at de reelt ikke hørte til i gruppen.

– For mange familiers vedkommende har det dog ikke kun været, at de gerne ville ud af gruppen af almene plejefamilier og op i forstærkede. Ofte har der været andre ting, der har spillet ind, og så har man måske brugt omkategoriseringen til at få handlet på det, siger koordinator Karina Andersen.

En fordel yderligere ved at få omkategoriseringen overstået på en gang var, at det ville betyde, at alle plejefamilier i Socialtilsyn Syd nu kan gå ind på Tilbudsportalen med Nemid og se oplysningerne om sig selv. Det er nemlig kun familier, der er kategoriseret efter den nye typeinddeling, der har den mulighed.

Socialtilsyn Syd har nu haft et halvt år til at vænne sig til de nye inddelinger af plejefamilierne,

og hvad de nye støttebehov og plejefamilietyper betyder i praksis. Den proces er fortsat i gang. Både tilsynskonsulenter og plejefamilier øver sig samtidig på at huske at bruge de nye benævnelser – men det skal nok komme...

Kategorien 'almen' svarer jo ikke til jeres børn

Først blev plejefamilien fra Sdr. Omme omkategoriseret administrativt fra 'middel belastningsgrad' til 'almen plejefamilie'. Men efter en hændelse med det ene barn stod det klart, at dér hører den ikke hjemme.

Ægteparret Carsten og Helle Dalsgaard studsede godt nok lidt, da de i juli fik brev fra Socialtilsyn Syd om, at de i forbindelse med en lovændring 1. juli og dertilhørende nye familieplejekategorier var blevet omkategoriseret til at være en 'almen plejefamilie'. Men lidt ligesom med papirer fra

forsikringsselskabet om tekniske forhold, tænkte familien, at "det har Socialtilsyn Syd styr på".

Det havde Socialtilsyn Syd jo så også. For familien skulle – ganske i overensstemmelse med lovændringen – flyttes fra kategorien 'middel' til

'almen'. Alligevel skulle det vise sig, at kategorien var for snæver til at rumme de børn, familien har haft i pleje i rigtig mange år.

– En gang imellem har det været et samtaleemne under tilsynsbesøg, om vi hørte til i 'middel' eller i 'høj' med de børn, vi har i pleje. Vi har jo talt løbende om børnenes udfordringer og dermed de udfordringer, vi har, siger Helle Dalsgaard, der ud over at være fuldtidsplejemor læser til pædagog over internettet.

Lys på børnenes udfordringer

Hun og Carsten Dalsgaard, der er uddannet folkeskolelærer i begyndelsen af 1990'erne og arbejder som friskoleleder, blev godkendt som plejefamilie i 2006. Familien blev regodkendt, da socialtilsynet startede, og placeret i kategorien 'middel'. De bor i Sdr. Omme i et hyggeligt, gammelt parcelhus, og de to plejebørn på 10 og 11 år, der har boet i familien, siden de var spæde, futter nysgerrigt rundt.

En hændelse i efteråret med det ene barn udløste et tilsynsbesøg. Her kom der endnu en gang lys på børnenes udfordringer og plejefamiliens godkendelse. Og denne gang blev det mere tydeligt end tidligere, at udfordringer og godkendelse ikke stemte overens.

– Tilsynet pegede på, at vi skulle lave en ansøgning om at få ændret vores godkendelse, og at tilsynets umiddelbare vurdering var, at vi godt kunne magte en højere kategori. Så vi sendte en ansøgning med det samme, siger Carsten Dalsgaard.

Resultatet blev, at plejefamilien – efter at Socialtilsyn Syd behandlede dens ansøgning – i slutningen af november blev godkendt som forstærket plejefamilie.

Antallet af **magtanvendelser** steg markant i 2019

Socialtilsyn Syd har opretholdt og intensiveret fokus på indberetninger af magtanvendelser i 2019. Det har haft en stor effekt på, hvor mange indberetninger, socialtilsynet har fået.

I 2016 var der knap 2000 indberetninger om magtanvendelser blandt Socialtilsyn Syds tilbud. Siden er tallet steget år for år, men især i 2019 har stigningen været markant – fra 2612 indberetninger i 2018 til 3308 i 2019.

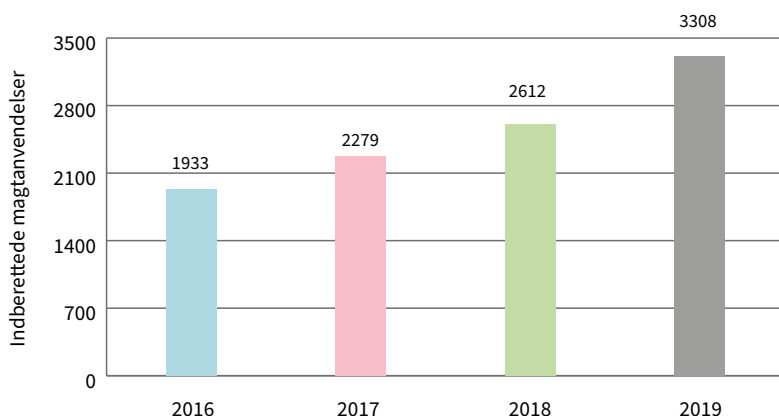
Socialtilsyn Syd ser den markante stigning som et udtryk for, at socialtilsynets projekt med øget fokus på magtanvendelser har haft en markant effekt. Formålet med projektet har været at fastholde og udvikle tilbuddenes kvalitet vedrørende den pædagogiske forebyggelse, dokumentation og efterfølgende læring, når der har været en magtanvendelse.

Projektet startede allerede i anden halvdel af 2018. Her begyndte Socialtilsyn Syd at lave månedlige, skriftlige kvitteringer til alle tilbud

på børne- og unge- og voksertilbud, der havde indberettet en eller flere magtanvendelser i den pågældende måned.

I starten af 2019 rettede Socialtilsyn Syd herudover søgelyset mod alle de tilbud, som har borgere, overfor hvem der er hjemmel til at anvende magt, men hvor Socialtilsyn Syd ikke havde modtaget indberetninger i 2018. Alle disse tilbud fik en kort skrivelse, der konstaterede, at de ikke havde foretaget nogle indberetninger i 2018. Socialtilsyn Syd bad ikke om, at tilbuddene kvitterede for henvendelsen eller på anden måde foretog sig noget – skrivelserne handlede alene om, at Socialtilsyn Syd ønsker det bedst mulige grundlag for at udføre tilsynsopgaven ved at skærpe tilbuddenes opmærksomhed på deres indberetningspligt.

Figur 1. Indberettede magtanvendelser 2016–2019

Figuren viser, at stigningen er nogenlunde ligeligt fordelt mellem børne- og ungeområdet og voksenområdet

Fristoverskridelser og indholdsmæssige mangler

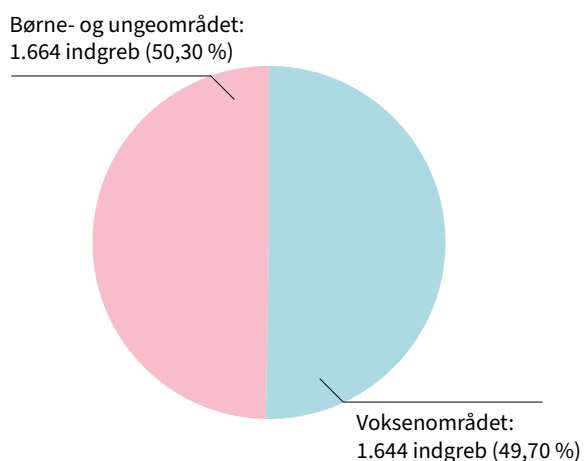
Praksis med at lave månedlige skrivelser til tilbud, der havde indberettet magtanvendelser, fortsatte i 2019. Dog besluttede Socialtilsyn Syd, at man fra fjerde kvartal kun ville udsende disse skrivelser kvartalsvist. De kvartalsvise skrivelser ville i stedet blive mere udførlige. Sidste kvartal 2019 modtog tilbuddene derfor skrivelser, hvor Socialtilsyn Syd ud over at kvittere for antallet af indberetninger også informerede tilbuddene om de (eventuelle) mangler, indberetningerne havde haft.

Især to områder har haft bevågenhed i disse skrivelser. Det ene er fristoverskridelser. Socialtilsyn Syd ser en del indberetninger, hvor fristen er overskredet enten i forhold til de enkelte registreringer

af magtanvendelserne eller ift. selve indberetningerne af disse. Det andet område – som er vigtigst for Socialtilsyn Syds ansvarsområde – handler om indholdsmæssige mangler. For eksempel at et tilbud ikke – som loven stiller krav om – har fået borgerens bemærkninger med i den skriftlige dokumentation. Set i et pædagogisk perspektiv – og i forhold til både forebyggelse og efterbearbejdelse – er det vigtigt, at borgeren får lov til at udtale sig.

Den indholdsmæssige uddybning i de kvartalsvise skrivelser giver tilbuddene en øget mulighed for at arbejde med deres dokumentation og kvalitet vedrørende magtanvendelser.

Figur 2. Antal indberettede magtanvendelser i 2019 fordelt på område.

Socialtilsyn Syds rolle i forbindelse med **magtanvendelser**

Alle – både tilbud med borgere med hjemmel til magtanvendelser, socialtilsynet selv og øvrige myndigheder – står sig ved, at socialtilsynets rolle i forbindelse med magtanvendelser er så klar og tydelig som muligt.

Denne bestræbelse på klarhed omfatter en klar afgrænsning af, hvornår der er tale om en magtanvendelse, og hvornår der er tale om en pædagogisk praksis, der kan sættes under lup. Den omfatter en tydelighed omkring, at socialtilsynets rolle alene er at vurdere, om en magtanvendelse skal have tilsynsmæssige konsekvenser. Og den omfatter en tydelighed omkring, at det ikke er Socialtilsyn Syds rolle at efterprøve lovligheden af den enkelte magtanvendelse.

Voksne

På voksenområdet vurderer Socialtilsyn Syd, om en indberetning om magtanvendelse giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser ud fra kvalitetsmodellens pædagogiske perspektiv:

6.a: Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at magtanvendelser så vidt muligt undgås

6.b: Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

På voksenområdet kan det indimellem være nødvendigt at skærpe bevidstheden om, hvornår noget er en magtanvendelse – og hvornår det ikke er. Særligt i lyset af voksnes borgernes ret til selvbestemmelse kan denne skelnen nogle gange forplumres. Mange kan være tilbøjelige til at forstå magtanvendelse som alle former for tiltag og aktiviteter, hvor personalet styrer eller kontrollerer, hvad beboere kan og må gøre. Men magtanvendelse i servicelovens forstand er alene det, der beskrives som sådan i servicelovens kapitel 24 med tilhørende bekendtgørelse.

Et par eksempler: På et tilbud låser personalet en beboers hårshampoo inde i et skab for at forhindre beboeren i at drikke den. På et andet tilbud låser medarbejderne det fælles køleskab af om natten for at forhindre en borger i at blive syg af at drikke fem liter kakaomælk. På et tredje tilbud er der videoovervågning i et fællesareal.

Er der tale om, at personalet på de tre tilbud udøver magt efter serviceloven, og skal disse ting indberettes som sådan? Nej. Der kan være tale om god eller dårlig pædagogik, og der er muligvis forhold, der er på kant med andre love, som andre tilsynsmyndigheder så må tage sig af. Men magtanvendelse er det ikke, da disse forhold ikke er beskrevet som magtanvendelse i serviceloven. Socialtilsyn Syds opgave er her at adressere de nævnte tiltag – og mange andre tilsvarende – ud fra de pædagogiske bestræbelser, man gør sig på det enkelte tilbud, og vurdere, om tiltagene ud fra en tilsynsmæssig overvejelse er hensigtsmæssige i forhold til målgruppen.

Børn og unge

I lov om voksenansvar for anbragte børn og unge gennemgås reglerne om børne- og ungetilbud

anvendelse af magt. For Socialtilsyn Syd er § 22 den centrale. I den præciseres, at ”Det socialtilsyn, der fører driftsorienteret tilsyn med et anbringelsessted, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, fører som led heri tilsyn med anbringelsesstedernes anvendelse af reglerne i denne lov”.

Det betones dermed, at det er gennem det almindelige tilsynsarbejde efter lov om socialtilsyn, at socialtilsynene skal føre tilsyn med regelanvendelsen. Dermed er Socialtilsyn Syds opgave i denne sammenhæng at vurdere, om indberetninger af magtanvendelse giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser ud fra kvalitetsmodellens pædagogiske perspektiv, der fokuserer på dokumentation, læring og forebyggelse via de relevante indikatorer – jf. ovenfor.

Også på børneområdet er det vigtigt at holde fokus på, hvad der er omsorg og pædagogisk praksis, og hvad der er magtanvendelse.

Et par eksempler: På en døgninstitution bor et mindre barn, der går i søvne, og som kan blive meget utryk ved det. Personalet har monteret en sengehest på sengen. I en plejefamilie eller på en døgninstitution er de voksne opmærksomme på, hvad barnet eller den unge foretager sig på sociale medier, fx Facebook eller Instagram. På en tredje døgninstitution leger børnene i en kravlegård.

Disse eksempler – og mange andre tilsvarende – handler om god eller dårlig pædagogisk praksis. Men Socialtilsyn Syd fordrer ikke, at sådanne eksempler dokumenteres og derefter indberettes som magtanvendelser, da disse forhold ikke er beskrevet i kap. 3 i lov om voksenansvar som magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsen.

Men selv i de forhold, som så er magtanvendelse efter lovens beskrivelser, er det ikke Socialtilsyn Syds rolle at vurdere, om magtanvendelsen har været ulovlig. Denne vurdering skal umiddelbart foretages af tilbudslederen selv i forbindelse med beslutningen, om indberetningen sker ved månedens udgang eller skal ske i umiddelbar forlængelse af indgrebet.

I denne sammenhæng er det – hvis der er begrundet mistanke om, at der er foretaget en handling, der er undergivet påtale, herunder et eventuelt strafansvar – Socialtilsyn Syds opgave at vurdere, om indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser. Herunder om der er rettet henvendelse til politiet. Altså skal det indgå i den tilsynsmæssige overvejelse, om tilbudsleder selv, handlekommunen eller evt. andre har kontaktet politiet vedrørende den pågældende magtanvendelse.

Gråzonen mellem lovlig **magtanvendelse** og strafbar vold

Det er vigtigt, at medarbejdere ikke – af frygt for at ende i en politisag – viger tilbage for at handle med magt i situationer, hvor de mener det pædagogisk påkrævet, men hvor de er usikre på lovligheden af den påkrævede magt. Gør de det, er der risiko for, at de i stedet udøver omsorgssvigt.

At en magtanvendelse er ulovlig, og dermed registreres og indberettes som enten en 'magtanvendelse uden hjemmel' (voksenområdet) eller en 'magtanvendelse i øvrigt' (børneområdet), betyder ikke, at den automatisk fører til en politianmeldelse og en efterfølgende straffesag. Det skal den – selvfølgelig – hvis der er tale om åbenlys vold eller et klart overgreb.

Men hvis medarbejderen kan sandsynliggøre, at han eller hun har anvendt magt i et pædagogisk øjemed og med sigte på at beskytte borgeren mod at gøre skade på sig selv eller andre, så kan det godt være, at medarbejderen – i situationen – har bevæget sig på kanten af eller længere end, hvad der er hjemmel til i serviceloven eller voksenansvarsloven. Men en sådan handling vil ofte vise sig at falde inden for den gråzone, som er indbygget i lovkomplekset om magtanvendelser.

For Socialtilsyn Syd er det vigtigt både selv at være opmærksom på denne skelnen og at tydeliggøre over for tilbuddene, at i et omsorgsperspektiv kan såvel for lidt som for meget

magtanvendelse være u hensigtsmæssigt, når et tilbud agerer og reagerer over for de udsatte borgere, hvor der politisk er givet hjemmel til magtanvendelse.

– Det bekymrer mig, hvis en medarbejder i en situation, der kræver en hurtig stillingtagen, undlader at sætte de rammer, som borgeren har brug for. Enten af frygt for strafferetlige repressalier eller blot af bekymring for, at vi som socialtilsyn ikke udviser den fornødne proportionalitet i vores vurdering af de pædagogiske perspektiver ved de konkrete magtanvendelser, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen og tilføjer:

– I forlængelse af dette er to ting vigtige for Socialtilsyn Syd: At være en kompetent, pædagogisk medarbejder på et botilbud fordrer, at man er fortrolig med det regelgrundlag, som gælder for magtanvendelser. Men det fordrer også, at regelgrundlaget bør være så enkelt, at det er til at forstå og omsætte. Der er vist stadig rum for forbedring af begge dele.

Fordelene ved kvitteringsskrivelser er åbenlyse

Kvitteringsskrivelser – altså en skriftlig kvittering for et tilsynsbesøg uden 'anmærkninger' hos en plejefamilie – er kommet for at blive. Socialtilsyn Syd vil dog også fremover udvikle nye måder at afrapportere på både i plejefamilier og tilbud.

I Socialtilsyn Syds årsrapport for 2017 spurgte vi lidt retorisk, hvordan vi skulle kunne indfri vores ambitioner om flere og flere tilsynsbesøg, også på skæve tidspunkter, uden flere ressourcer. Vi gav i samme åndedrag selv svaret: Nemlig at det blandt andet krævede kortere og klarere tilsynsrapporter.

Men allerede i 2017 gik vi på familieplejeområdet faktisk i gang med at gøre noget, der var endnu mere effektivt og frigav yderligere ressourcer til at komme mere i plejefamilierne. Nemlig at udvikle en anden måde at kvittere for et tilsynsbesøg på end en tilsynsrapport, når besøget ikke gav anledning til ændringer i de vurderinger, der lå i den seneste rapport. Deraf navnet 'kvitteringsskrivelse', der nu er blevet en så indarbejdet del af tilsynskonsulenternes afrapporteringer til plejefamilierne, at Socialtilsyn Syd gerne vil gøre status.

Altid individuelle hensyn

Socialtilsyn Syds praksis på familieplejeområdet er i dag, at alle plejefamilier – alt andet lige – kun får en ny, gennemskrevet tilsynsrapport cirka hvert tredje år. At de altså to ud af tre år alene får et brev om, at der har været tilsynsbesøg. Brevet fortæller, hvem tilsynskonsulenten har talt med, hvilken form besøget har haft, og hvilke emner, der har været berørt (i stikordsform). Det hele som regel på en enkelt side.

Udtrykket "alt andet lige" refererer til, at der selvfølgelig tages individuelle hensyn. Der foreligger altid en gennemskrevet rapport fra et tilsynsbesøg, hvis plejefamilien skal have ændret sin godkendelse, hvis der er noget bebyrdende at sige, eller hvis tilsynskonsulenten vurderer,

at der er væsentlige kvalitetsændringer. Dette gælder også, hvis plejefamilien af egen drift – og ifølge lov om socialtilsyn – selv har fortalt om ændringer i familien, der er væsentlige for deres godkendelse. Det er derfor fortsat en vurdering fra gang til gang, om et tilsynsbesøg munder ud i en gennemskrevet tilsynsrapport, eller om plejefamilien alene får en kvitteringsskrivelse. Tilsynsbesøget planlægges og gennemføres også altid på samme måde, uanset om det efterfølgende alene munder ud i en kvitteringsskrivelse.

At kvitteringsskrivelserne – og øvrige effektiviseringer af tilsynsarbejdet – har haft effekt, ses af udviklingen i antal tilsynsbesøg pr. år på plejefamilieområdet.

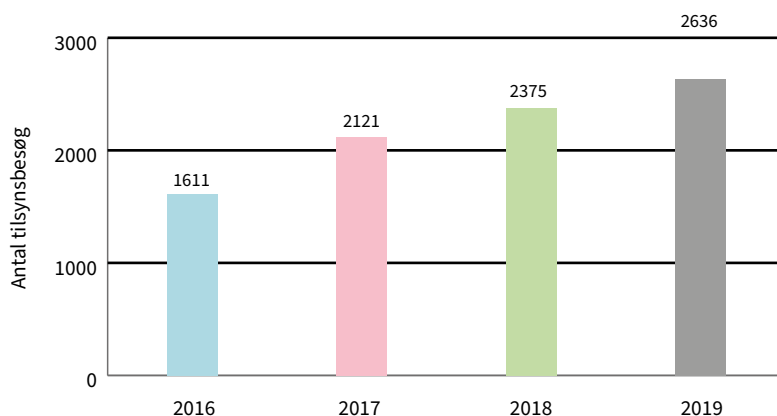
I 2016 gennemførte Socialtilsyn Syd 1611 tilsynsbesøg hos plejefamilier. I 2019 var tallet vokset til 2636, hvilket betyder, at der i 2019 i gennemsnit var 1,79 tilsynsbesøg pr. plejefamilie mod 1,64 i 2018, 1,41 i 2017 og 1,04 i 2016.

– Mit indtryk er, at de nye kvitteringsskrivelser både blandt tilsynskonsulenter og plejefamilier blev positivt modtaget fra en start. Mange plejefamilier har tilkendegivet, at de ikke altid får læst de lange rapporter. Og tilsynskonsulenterne er glade for, at det korte format giver mulighed for at komme oftere i plejefamilierne, siger Manja Rasmussen.

God og stabil kvalitet

Men kan man med en kvitteringsskrivelse være sikker på, at man fanger alt det, der normalt ville stå i en tilsynsrapport?

Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier for perioden 2016 - 2019

– Vi tager udgangspunkt i, at vi i dag har en bestand af plejefamilier, hvor kvaliteten er god og stabil. Hvis vi oplevede store udsving i dette, ville vi være nødt til oftere at lave nye vurderinger og dermed nye tilsynsrapporter, siger Manja Rasmussen.

Plejefamilier har ikke krav på en partshøring, når de får en kvitteringsskrivelse. Det skyldes, at denne form aldrig benyttes, hvis der er noget, der er til ugunst for familien. Den seneste tilsynsrapport vil altid være at finde på Tilbudsportalen, hvor datoen for det seneste tilsynsbesøg også bliver lagt op.

Udviklingen stopper ikke her

Arbejdet med afrapporteringernes form er ikke slut med de to formater, Socialtilsyn Syd arbejder med i dag, nemlig tilsynsrapporten og (på familieplejeområdet) kvitteringsskrivelsen. Dels vil kvitteringsskrivelsen fra 2020 også blive benyttet på børne- og unge og voksentilbud. Dels vil socialtilsynenes fælles nye it-system i løbet af 2020 forventes at åbne for nye og anderledes formater for afrapportering.

Plejefamilie: Fint, at det ikke var fuld rapport

– Vi havde et uanmeldt besøg i september. Efter besøget fik vi en skrivelse om, at tilsynskonsulenten havde været herude og talt med os. For mig var det fint, at det ikke var en fuld rapport. Der var jo ikke noget i vores hjem eller vores opgave, der havde ændret sig siden sidste rapport. Hverken

vores dagligdag eller fysiske rammer eller noget. Så jeg er helt tryk ved, at den hidtidige tilsynsrapport fortsat er gældende.

Helle Straarup, specialiseret plejefamilie fra Tommerup Stationsby.

Kompetenceudvikling i Socialtilsyn Syd tager fart

Tilsynskonsulenternes professionalitet og dømmekraft har været i fokus i to store kursusforløb for alle tilsynskonsulenter i 2019. Mange sten er vendt. Fra dilemmaer under et tilsynsbesøg over forsvarlig myndighedsudøvelse til god mødeledelse og indsamling af data.

Fælles, intern kompetenceudvikling af alle Socialtilsyn Syds tilsynskonsulenter har længe været et fokusområde i Socialtilsyn Syd. De mange tilsynskonsulenter har forskellige grundfagligheder som fx pædagoger, socialrådgivere, sygeplejersker og lærere og mangeartede efteruddannelser og overbygninger. Derfor er kompetenceudvikling med interne audit af

tilsynsrapporter, kollegial sparring på tilsynsbesøg, erfaringsopsamlinger og udvikling af god tilsynspraksis i dag en del af dagligdagen for de godt 65 tilsynskonsulenter.

I 2019 er disse tiltag suppleret med to kursusforløb à tre hele kursusdage for alle tilsynskonsulenter.

Professionel dømmekraft

Det første kursusforløb hed ”Professionel dømmekraft”. Underviser var Carsten Pedersen, der driver konsulentvirksomheden Omsigt og er lektor på Københavns Professionshøjskole. Han er forfatter til bogen Om dømmekraften og holdt oplæg på Socialstyrelsens årsmøde i 2018. Her talte han om, at enhver professionsudøvelse indeholder både faglige, saglige og personlige aspekter, og at medarbejderne løbende bør være med til at definere og udvikle deres særlige professionalitet og dermed deres professionelle dømmekraft.

– Vores intention med at få Carsten Pedersen som underviser og facilitator var at komme tættere på at få identificeret en fælles, overordnet ramme og forståelse af de elementer, der er i spil, når man er tilsynskonsulent, siger Peter Krautwald, der blev ansat som udviklingskonsulent i Socialtilsyn Syd i 2018 for netop at arbejde med kompetenceudvikling.

Tilsynsledelse og data

Det andet kursusforløb havde fokus på tilsynsbesøget med emnerne ”Forberedelse,

tilsynsledelse, observation, interview samt indsamling og vurdering af data”. Underviser var journalist og MA i kommunikation Søren Dalsgaard.

– Det, der sker før og under et tilsynsbesøg, er vigtigt. Vi vil gerne blive så gode, som vi overhovedet kan. Kurset var værktøjsorienteret, også fordi der er elementer i et tilsynsbesøg, som ikke nødvendigvis er en del af den faglighed, tilsynskonsulenterne kommer med, siger Peter Krautwald.

Alt i alt har det været hensigten, at det fælles, interne kompetenceudviklingsforløb skulle gøre tilsynskonsulenterne (endnu mere) tydelige og afklarede i deres roller før og under tilsynsbesøget. Hvilket også gerne skulle – og skal – blive en (endnu) bedre oplevelse for tilbud og plejefamilier.

I foråret 2020 sætter Socialtilsyn Syd i det tredje kursusforløb i rækken fokus på skriftlighed hos tilsynskonsulenterne.

Opmærksomhed på **professionel dømmekraft** øger fleksibiliteten i tilsynet

Når tilsynskonsulenterne bliver bedre til at mestre dilemmaer og være i deres egen magtposition, bliver balancen mellem handlekraft og omtanke bedre. Det åbner for mere dynamik og dialog i tilsynet, siger underviser Carsten Pedersen.

Tilbud og plejefamilier med tilsyn fra Socialtilsyn Syd skulle ifølge Carsten Pedersen gerne kunne mærke, at alle tilsynskonsulenter på tre kursusdage i foråret 2019 vendte og drejede begrebet 'tilsynsfaglig professionalitet' – også kaldet den 'professionelle dømmekraft'.

Tilsynskonsulenterne har taget udgangspunkt i faktiske situationer fra egen tilsynspraksis, som har været udfordrende og krævende. Derigennem har de først og fremmest sammen fået indkredset, hvad de forstår ved deres

tilsynsprofessionalitet eller professionelle dømmekraft. De har fået sat fokus på egne "blinde pletter", og de har fået inspiration til nye måder at håndtere deres rolle på i svære situationer.

Et eller andet dilemma

Dømmekraft handler ifølge Carsten Pedersen ikke om, at man altid skal vide på forhånd, hvad man skal gøre. I så fald ville man alene være god til at følge et regelsæt. Dømmekraften kommer først, når man står i en ny situation. Når man fx på et uanmeldt besøg bliver mødt med en melding

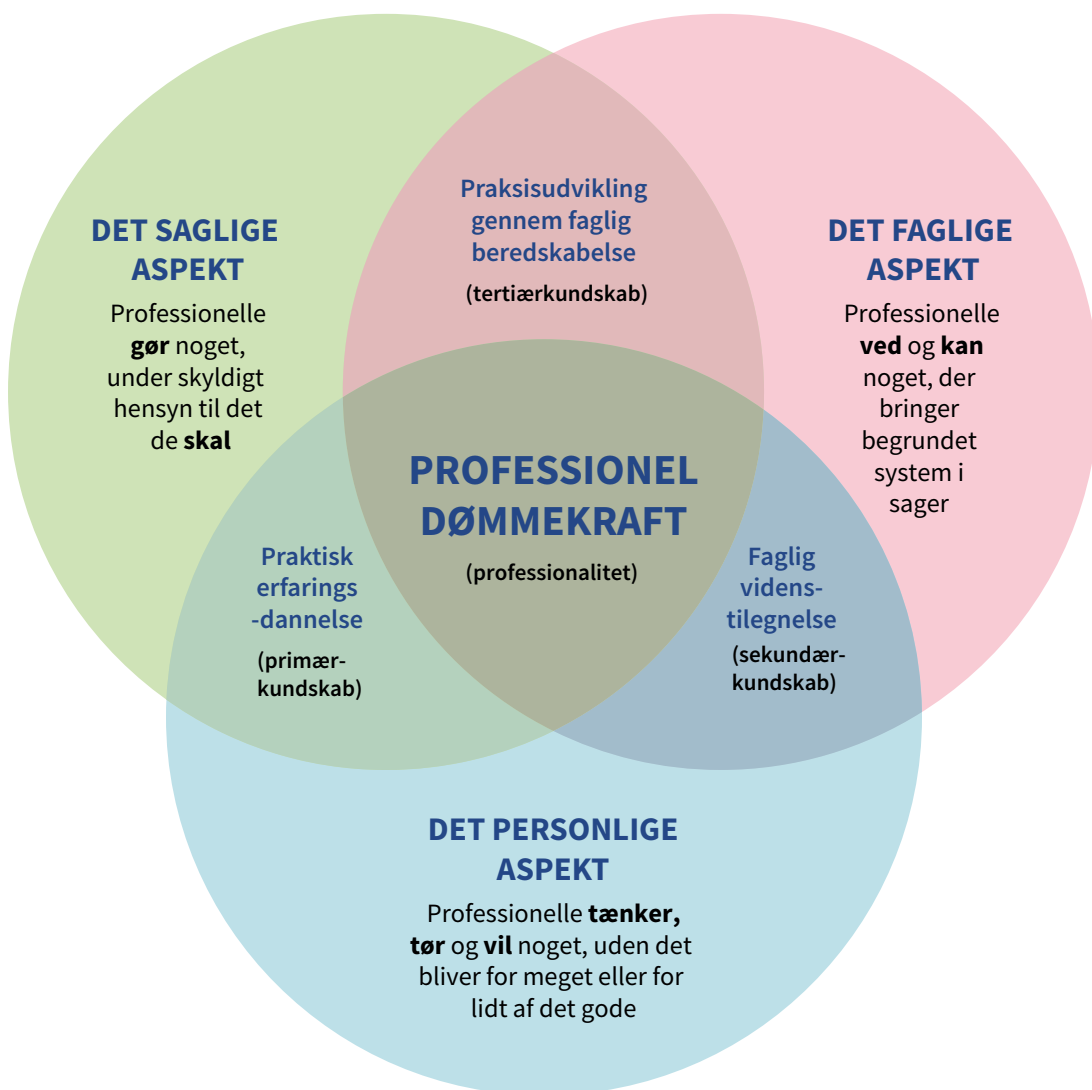

som: ”Det passer ikke så godt lige nu, kan I komme igen i morgen?”

– Mange tilsynssituationer indeholder et eller andet dilemma. Vi har talt om dilemmaerne og åbnet op for, at ting altid kan gøres på mange måder, og at et valg altid indebærer en risiko for, at noget vigtigt overses. Denne bevidsthed giver en frihed og gør, at tilsynskonsulenterne forhåbentlig bliver bedre til at håndtere de situationer, siger Carsten Pedersen.

På kurset har tilsynskonsulenterne også talt om deres egne magtpositioner i tilsynsbesøget.

– Det, at de er blevet bedre til at se dilemmaerne og magten, gør dem bedre til at kunne være i situationer med forskelligt på spil for de involverede. At udøve sin dømmekraft er også at formå at tøve en kende. Afveje modsatrettede hensyn. Måske tie og give mulighed for, at der kan ske noget nyt. Det, håber jeg, tilsynskonsulenterne har taget med sig fra kurset, og som dermed vil møde tilbud og plejefamilier, siger Carsten Pedersen.

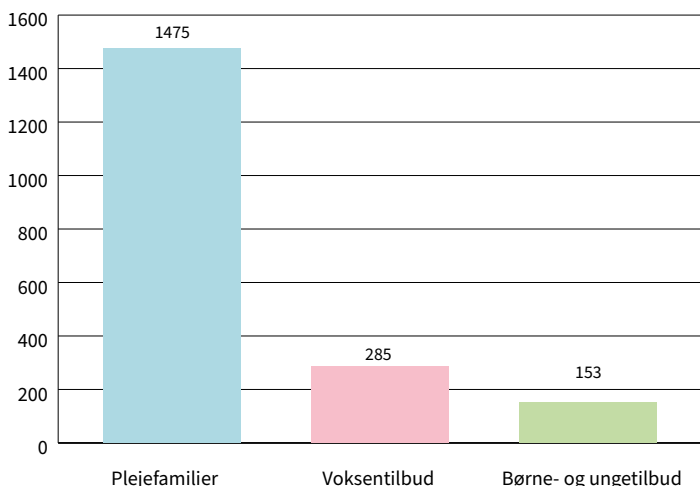
Professionalitetens treklæng: Det saglige, det faglige og det personlige aspekt ved den professionelle dømmekraft.

Kilde: Carsten Pedersen: ”Om dømmekraften”, Akademisk Forlag, 2017, s. 125.

Socialtilsyn Syd 2019

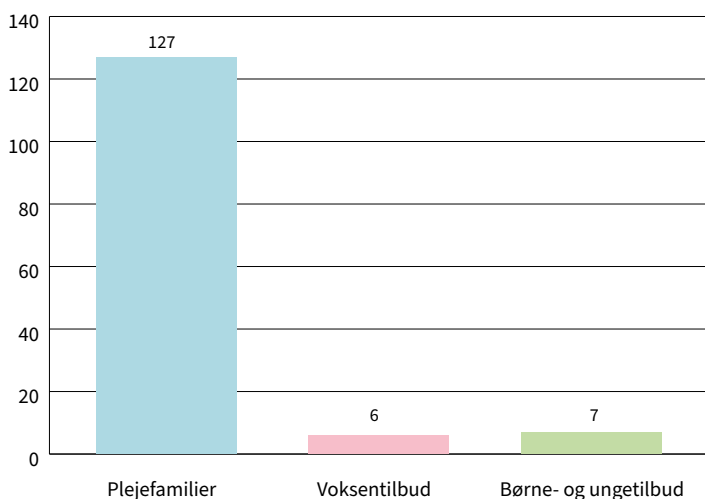
– fortalt med tal

Figur 1: Antal plejefamilier og tilbud i 2019

Figur 1 viser bestanden af plejefamilier, voksenteilbud og børne- og ungetilbud i Socialtilsyn Syd ved udgangen af 2019.

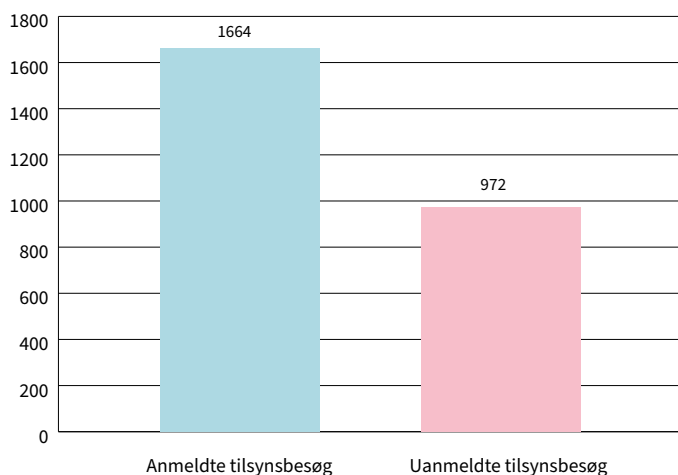
Figur 2: Antal nye godkendelser fordelt på tilbudstype for perioden 2016–2018

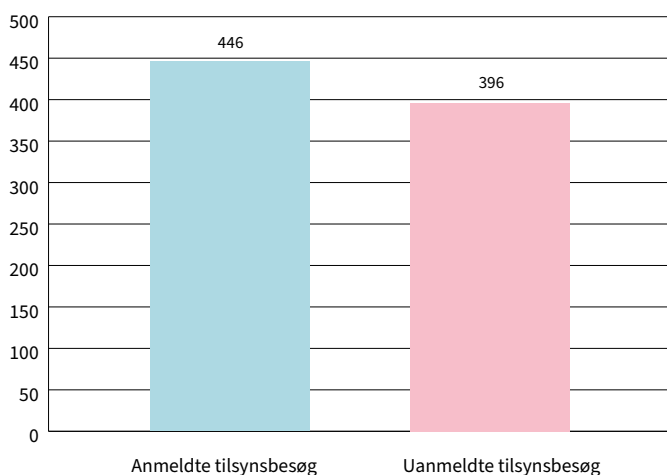
Figur 2 viser, hvor mange plejefamilier, voksenteilbud og børne- og ungetilbud Socialtilsyn Syd nygodkendte i 2019.

Ca. to ud af tre ansøgninger om at blive plejefamilie ender med at blive godkendt, mens næsten alle ansøgninger om oprettelse af tilbud ender med en godkendelse. Den primære årsag til denne forskel er, at en stor del af de ansøgere, der ønsker at blive plejefamilie, trækker deres ansøgning tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Derimod er det meget sjældent, at en ansøgning om godkendelse som tilbud trækkes tilbage.

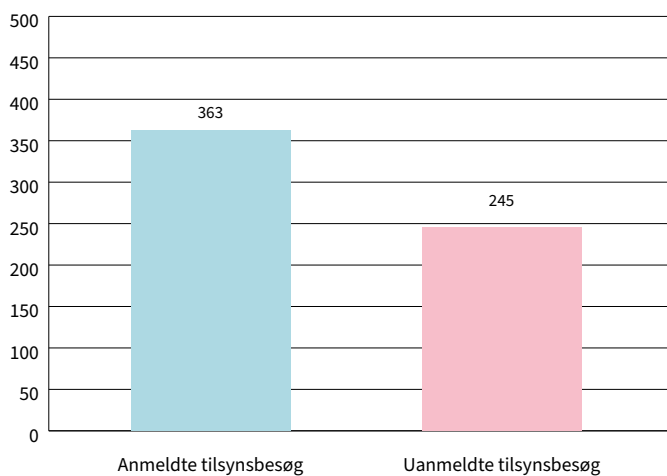
Figur 3: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier i 2019

Figur 4: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos voksentilbud i 2019

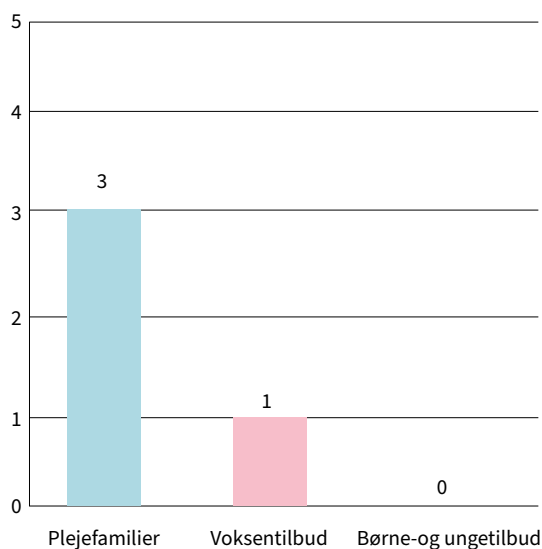

Figur 5: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos børne- og ungetilbud i 2019

Figurene 3, 4 og 5 viser Socialtilsyn Syds besøgsaktivitet i 2019 fordelt på tilbudstyper samt forholdet mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.

Figur 6: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype i 2019

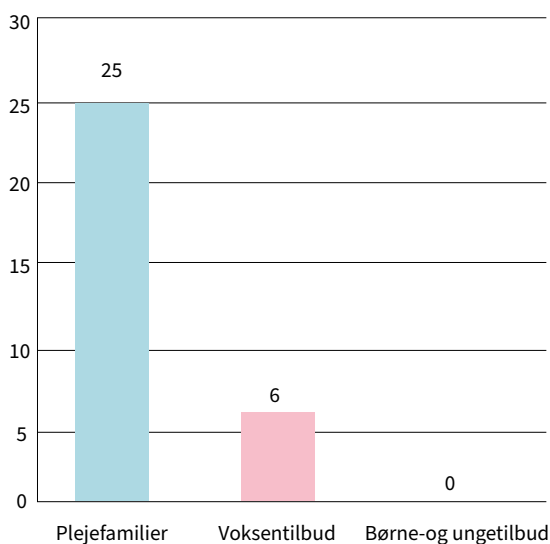
Figur 6 viser antallet af iværksatte skærpede tilsyn i Socialtilsyn Syd i 2019.

Tabel 1: Baggrunden for skærpede tilsyn i 2019 i relation til kvalitetsmodellens 7 temaer

	2019
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	0
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	1
Kompetencer	3
Fysiske rammer	0
Økonomi	0
Total	4

Tabel 1 viser, at de fire skærpede tilsyn har baggrund i to temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 7: Antal udstedte påbud fordelt på tilbudstype for 2019

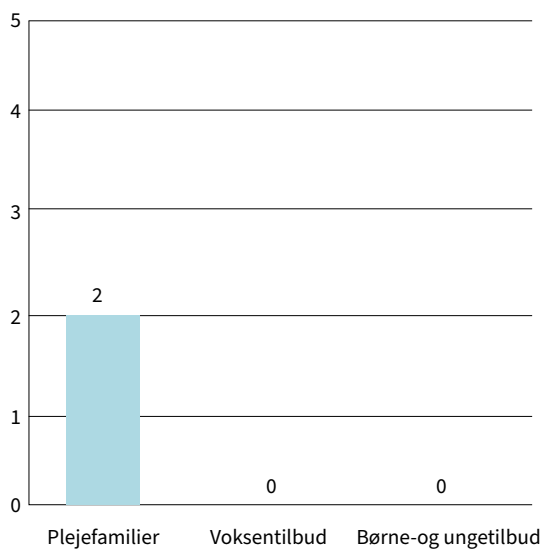
Figur 7 viser antallet af udstedte påbud i 2019 fordelt på tilbudstype.

Tabel 2: Baggrunden for iværksatte påbud i 2019 i relation til kvalitetsmodellens temaer

	2019
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	3
Sundhed og trivsel	6
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	10
Kompetencer	20
Fysiske rammer	1
Økonomi	2
Total	42

Tabel 2 viser, hvilke temaer, de 31 påbud har baggrund i. Et påbud kan have baggrund i flere end et tema i kvalitetsmodellen. Et påbud kan optræde både som selvstændig sanktion og som element i et skærpet tilsyn

Figur 8: Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstype for 2019

Figur 8 viser antallet af tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstype. Tabellen viser, at Socialtilsyn Syd i 2019 ikke har tilbagekaldt godkendelsen for tilbud, mens to plejefamilier har fået tilbagekaldt deres godkendelse.

Tablet 3: Baggrunden for tilbagekaldte godkendelser i 2019 i relation til kvalitetsmodellens temaer

	2019
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	2
Sundhed og trivsel	1
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	1
Kompetencer	2
Fysiske rammer	0
Økonomi	0
Total	6

Tablet 3 viser baggrunden for de tilbagekaldte godkendelser. Ligesom ved skærpet tilsyn kan en tilbagekaldelse være begrundet i flere temaer i kvalitetsmodellen

>>

Tabel 4: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for plejefamilier i 2019

	2019
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	12 uger
1. kvartil ligger 25 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	8 uger
2. kvartil ligger 50 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	11 uger
3. kvartil ligger 75 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	14 uger

Tabel 4 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgning om godkendelse for plejefamilier. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid tælles fra dagen, hvor Socialtilsyn Syd modtager en ansøgning, indtil ansøger(e) modtager en afgørelse af ansøgningen.

En ansøgning afsluttes altid med en afgørelse fra socialtilsynet, medmindre ansøgningen trækkes tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Af samme årsag inkluderer opgørelsen af sagsbehandlingstider kun færdigbehandlede ansøgninger.

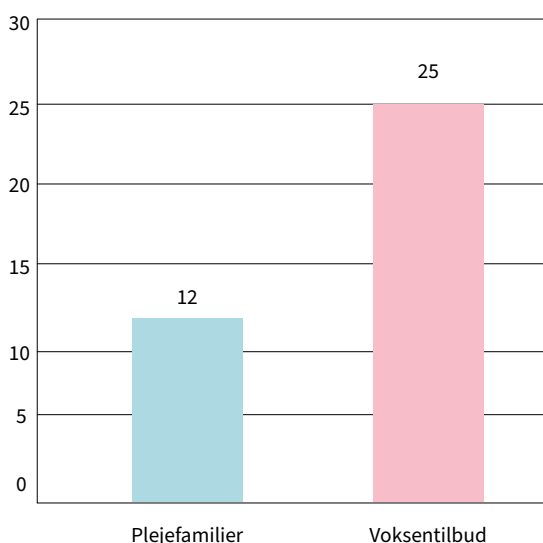
Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en plejefamilieansøgning i Socialtilsyn Syd var i 2019 på 12 uger mod 11 i 2018.

Tabel 5: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for voksentilbud og børne- og ungetilbud i 2019

	2019
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	14 uger
1. kvartil ligger 25 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	5 uger
2. kvartil ligger 50 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	8 uger
3. kvartil ligger 75 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	16 uger

Tabel 5 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgning om godkendelse for tilbud. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for tilbud er mere svingende end sagsbehandlingstiden for plejefamilier. Det at ansøge om godkendelse som tilbud er en meget håndholdt proces, der kan indeholde mange overvejelser og dialog om (justeringer af) målgrupper, fysiske rammer, tilsynsmæssig organisering mm.

Figur 9: Tid fra tilsynsbesøg til endelig afrapportering på Tilbudsportalen i 2019

Figur 9 viser det gennemsnitlige antal dage, der går, fra Socialtilsyn Syd har aflagt et tilsynsbesøg, til resultatet af tilsynsbesøget er offentliggjort på Tilbudsportalen.

Indtægter i 2019

Socialtilsyn Syd skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af indtægterne i det forgangne år. I nedenstående tabel fremgår indtægter i 2019 for Socialtilsyn Syd.

	Indtægter 2019
Indtægter fra plejefamilieområdet	27.215.000
Indtægter fra tilbudsområdet	23.830.000
Indtægter fra godkendelse af og tilsyn med BPA	79.000
Indtægter jf. § 3 i lov om socialtilsyn	1.204.000
Indtægter i alt	52.328.000

	Takster 2019
Grundtakst pr. år	
0-7 pladser	32.249
8-24 pladser	38.699
25-49 pladser	64.498
≥ 50 pladser	96.747

Nygodkendelser	
0-7 pladser	22.437
8-24 pladser	26.925
25-49 pladser	44.875
≥ 50 pladser	67.312

Væsentlige ændringer af eksisterende godkendelse	
0-7 pladser	8.295
8-24 pladser	9.954
25-49 pladser	16.591
≥ 50 pladser	24.886

Skærpet tilsyn pr. md.	
0-7 pladser	3.225
8-24 pladser	3.870
25-49 pladser	6.450
≥ 50 pladser	9.675

Takster for tilsyn med BPA-ordningen	
Grundtakst	8.448
Nygodkendelse	23.766

STS+ – vi kan mere, end vi skal

I lov om socialtilsyn har Folketinget – usædvanligt tydeligt i forhold til andre love om den offentlige velfærd – tilkendegivet, at socialtilsynene sideløbende med at være tilsynsmyndighed kan sælge deres viden. Når et sådant ”kan” formuleres i § 3 i loven, læser Socialtilsyn Syd det nærmest som et ”bør”. Derfor arbejder vi målrettet på at opsamle og omsætte viden og kompetencer fra vores tilsynsarbejde til andre områder, så det bliver så interessant, at nogen vil betale for det.

For tydeligt at skelne konsulentbistand og undervisning fra myndighedsudøvelse og vejledning betegner vi det STS+, når vi agerer som konsulenter med udgangspunkt i lov om socialtilsyn § 3.

STS+ tilbyder at løse opgaver inden for følgende områder:

- Kvalitetsvurdering af dagpleje, børnehaver og vuggestuer
- Certificering og kvalitetsvurdering af pleje hjem, herunder lovpligtige tilsyn
- Særlige udredninger i komplekse sager for tilbud eller myndighedsudøver
- Kvalitetsvurdering af danskuddannelse for voksne udlændinge, herunder lovpligtige tilsyn
- Kvalitetsvurdering af beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud (§ 103 og § 104)
- Seminarer, kurser og ad hoc-opgaver
- Overblik/opsamling af udførte tilsyn til en driftsherre – kommunal som privat

Se også STS+' hjemmeside for yderligere oplysninger

www.socialtilsynsydplus.dk

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A · 5750 Ringe · 72 53 19 00 · socialtilsynsyd@fmk.dk · www.socialtilsynsyd.dk